

**МІНІСТЕРСТВО МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**
Факультет магістратури, заочного навчання та підвищення кваліфікації
Кафедра футболу та хокею

ФІЛІМОНОВ ОЛЕКСАНДР СЕРГІЙОВИЧ

**ОСОБЛИВОСТІ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИСОКОЇ
КВАЛІФІКАЦІЇ ГРАВЦІВ СЕРЕДИНИ ПОЛЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ
РОЗВИТКУ ФУТБОЛУ**

Кваліфікаційна робота

освітній рівень: другий (магістерський) рівень

галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність: 017 Фізична культура і спорт

спеціалізація: Тренувальна діяльність в обраному виді спорту (футбол)

Науковий керівник: Шаленко Віктор Васильович,
кандидат наук з фізичного виховання
та спорту, доцент

Харків – 2026

АНОТАЦІЯ
кваліфікаційної роботи

ФІЛІМОНОВА ОЛЕКСАНДРА СЕРГІЙОВИЧА

ОСОБЛИВОСТІ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИСОКОЇ
КВАЛІФІКАЦІЇ ГРАВЦІВ СЕРЕДИНИ ПОЛЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ
РОЗВИТКУ ФУТБОЛУ

Спеціальність: 017 Фізична культура і спорт

Спеціалізація: тренувальна діяльність в обраному виді спорту

Харків, 2025 рік

Актуальність роботи. Футбол – найдоступніший, а отже наймасовіший засіб фізичного розвитку й зміцнення здоров'я широких верств населення. Гра займає провідне місце в загальній системі фізичного виховання.

Колективний характер футбольної діяльності виховує відчуття дружби, товариства, взаємодопомоги, розвиває такі цінні моральні якості, як відчуття відповідальності, пошану до партнерів і суперників, дисциплінованість, активність. Гра вимагає підпорядкування особистих прагнень до інтересів колективу.

У процесі ігрової діяльності необхідно опановувати складною технікою й тактикою, розвивати основні фізичні якості – швидкість, спритність, витривалість, силу; долати утомленість, біль; виховувати вольові риси: сміливість, стійкість, рішучість, витримку, мужність.

Сьогодні футбол – найпопулярніший вид спорту у світі, популярний і в Україні. У теж час слід зазначити, що за багатьма ігровими показниками наші футболісти значно поступаються лідерам світового футболу. Підготовка футболістів високого класу достатньо тривала й надзвичайно складна, а пошук шляхів оптимізації тренувального процесу є найактуальнішим завданням сучасної теорії і методики тренування.

При підготовці майстрів футболу важливу роль виконують науково обґрунтовані критерії оцінки їх змагальної діяльності.

Мета дослідження – виявити кількісні і якісні показники змагальної діяльності гравців середньої лінії різного рівня.

Виходячи з мети були поставлені наступні **задачі дослідження**:

1. Виявити рівень найефективніших дій гравців середньої лінії при виконанні техніко-тактичних прийомів.

2. Визначити наскільки ефективність вища за брак при виконанні техніко-тактичний дій у гравців середини поля різних рівнів.

3. Зробити висновки та практичні рекомендації з дослідженої проблеми для використання в учбово-тренувальному процесі техніко-тактичних прийомів для вдосконалення якості.

- **Матеріал і методи.** Для вирішення поставлених завдань використовувалися наступні методи:

- аналіз літературних джерел;
- педагогічні спостереження;
- методи математичної статистики.

ВИСНОВКИ

На основі вивченої науково - методичної літератури можна зробити пропозицію, що виявлення описаної методики у вдосконаленні техніко-тактичних дій футболістів дозволить підвищити ефективність підготовки кваліфікованих футболістів.

Також провели дослідження змагальної діяльності, які здійснювалися за допомогою відеозапису ігор, а так само за допомогою реєстрації техніко-тактичних дій в іграх кваліфікації ЧС-2026 і Ліги Європи, Ліги Чемпіонів, чемпіонату Англії, кубку футбольної ліги Англії, чемпіонату Саудівської Аравії, Суперкубку Саудівської Аравії, чемпіонату та кубку України, товариських матчів. У ході дослідження визначили кількість ТТД та вчислили коефіцієнти ефективності, браку і активності.

Дана робота за контролем змагальної діяльності дозволить підвищити ефективність навчально-тренувального процесу й надалі розробити програму навчання і вдосконалення футболістів.

Процес підготовки футболістів тісно пов'язаний з постійним поліпшенням техніки і тактики гри. З кожним роком збільшується арсенал технічних прийомів футболіста доведених до автоматизму, удосконалюючи тактичні системи гри. Реєстрація техніко-тактичних дій футболіста і зіставлення одержаних даних з показниками кращих команд Європи дозволить визначити наскільки гравець підготувався до сезону, наскільки повно володіє об'ємом техніко-тактичних дій, наскільки ефективність його дій вища за брак.

Ключові слова: висококваліфіковані футболісти, змагальна діяльність, показники техніко-тактичної підготовленості, реєстрація техніко-тактичних дій гравців, ефективність, брак.

ABSTRACT
of the qualification paper

BY FILIMONOV OLEKSANDR SERGIYOVICH
PECULIARITIES OF COMPETITIVE PERFORMANCE OF HIGHLY
QUALIFIED MIDFIELD PLAYERS AT THE CURRENT STAGE OF
FOOTBALL DEVELOPMENT

Specialty: 017 physical culture and sports
Specialization: training activities in the chosen sport
Kharkiv, 2025

Relevance of the Study. Football is the most accessible and, therefore, the most popular means of physical development and health improvement for broad segments of the population. The game plays a leading role in the overall system of physical education.

The collective nature of football fosters a sense of friendship, camaraderie, and mutual support while developing valuable moral qualities such as responsibility, respect for teammates and opponents, discipline, and proactiveness. The game requires individuals to subordinate personal ambitions to the interests of the team.

In the process of game play, it is essential to master complex techniques and tactics, develop key physical qualities such as speed, agility, endurance, and strength, overcome fatigue and pain, and cultivate strong-willed traits such as courage, resilience, determination, self-control, and bravery.

Today, football is the most popular sport in the world and enjoys great popularity in Ukraine as well. At the same time, it should be noted that in many game performance indicators, our football players significantly lag behind the leaders of world football. The training of high-level football players is a lengthy and highly complex process, and the search for ways to optimize the training process remains one of the most pressing tasks of modern training theory and methodology.

In the training of football professionals, scientifically grounded criteria for evaluating their competitive performance play a crucial role.

Purpose of the Study – to identify the quantitative and qualitative indicators of the competitive performance of midfield players at different levels.

Based on the purpose of the study, the following research *objectives were set*:

1. To determine the level of the most effective actions of midfield players in performing technical and tactical techniques.
2. To determine the extent to which effectiveness exceeds errors in the execution of technical and tactical actions among midfield players of different levels.
3. To draw conclusions and provide practical recommendations on the studied issue for implementing technical and tactical techniques in the training process to improve performance quality.

Materials and Methods. To address the defined objectives, the following methods were used:

- analysis of literary sources;
- pedagogical observations;
- methods of mathematical statistics.

CONCLUSIONS

Based on the studied scientific and methodological literature, it can be suggested that applying the described methodology for improving the technical and tactical actions of football players will enhance the effectiveness of training highly qualified athletes.

A study of competitive performance was also conducted using video recordings of matches, as well as through the registration of technical and tactical actions in games from the UEFA Europe League qualification, the UEFA Champions League, the English Premier League, and the Ukrainian Premier League. During the study, the number of technical and tactical actions (TTA) was determined, and efficiency, error, and activity coefficients were calculated.

This study on monitoring competitive performance will help improve the effectiveness of the training process and contribute to the future development of a training and improvement program for football players.

The process of training football players is closely linked to the continuous improvement of their technical and tactical skills. Each year, the repertoire of technical moves performed automatically by players expands, enhancing tactical game systems. The registration of a player's technical and tactical actions and the comparison of the obtained data with the performance indicators of Europe's top teams will help assess the player's readiness for the season, their mastery of technical and tactical actions, and the extent to which their effectiveness surpasses errors.

Keywords: highly qualified football players, competitive performance, technical and tactical preparedness indicators, registration of players' technical and tactical actions, effectiveness, errors.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	9
ВСТУП	10
РОЗДІЛ 1 Техніко – тактичні функції гравців середини поля	13
1.1. Головні тактичні завдання гравців середньої лінії	13
1.2. Володіння основними тактичними обов’язками сучасного вінгера	18
Висновки до першого розділу	21
РОЗДІЛ 2 Методи і організація досліджень	22
2.1. Методи дослідження	22
2.2. Організація досліджень	24
РОЗДІЛ 3 Дослідження ігрової діяльності високої кваліфікації гравців середньої лінії	25
Висновки до третього розділу	54
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	55
ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	63
ДОДАТКИ	71

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

КУ - Кубок України;

ЧУ - Чемпіонат України;

ЛЄ - Ліга Європи УЄФА;

ЛЧ - Ліга Чемпіонів УЄФА;

ЧСА - Чемпіонат Саудівської Аравії;

СкСА - Суперкубок Саудівської Аравії;

ЧС - кваліфікація ЧС-2026;

ЧА - Чемпіонат Англії;

ТМ - товариські матчі;

РА - рухова активність;

ТТД - техніко-тактичні дії;

ЧА - Чемпіонат Англії;

ЧУ - Чемпіонат України;

Какт. - коефіцієнт ігрової активності;

Кеф. - коефіцієнт ігрової ефективності;

Кбр. - коефіцієнт ігрового браку.

ВСТУП

Актуальність роботи. Футбол – найдоступніший, а отже наймасовіший засіб фізичного розвитку й зміцнення здоров'я широких верств населення. Гра займає провідне місце в загальній системі фізичного виховання.

Колективний характер футбольної діяльності виховує відчуття дружби, товариства, взаємодопомоги, розвиває такі цінні моральні якості, як відчуття відповідальності, пошану до партнерів і суперників, дисциплінованість, активність. Гра вимагає підпорядкування особистих прагнень до інтересів колективу.

У процесі ігрової діяльності необхідно опановувати складною технікою й тактикою, розвивати основні фізичні якості – швидкість, спритність, витривалість, силу; долати утомленість, біль; виховувати вольові риси: сміливість, стійкість, рішучість, витримку, мужність.

Сьогодні футбол – найпопулярніший вид спорту у світі, популярний і в Україні. У теж час слід зазначити, що за багатьма ігровими показниками наші футболісти значно поступаються лідерам світового футболу. Підготовка футболістів високого класу достатньо тривала й надзвичайно складна, а пошук шляхів оптимізації тренувального процесу є найактуальнішим завданням сучасної теорії і методики тренування.

При підготовці майстрів футболу важливу роль виконують науково обґрунтовані критерії оцінки їх змагальної діяльності.

Мета дослідження – виявити кількісні і якісні показники змагальної діяльності гравців середньої лінії різного рівня.

Завдання дослідження:

1. Виявити рівень найефективніших дій гравців середньої лінії при виконанні техніко тактичних прийомів.

2. Визначити наскільки ефективність вища за брак при виконанні техніко-тактичний дій у гравців середини поля різних рівнів.

3. Зробити висновки та практичні рекомендації з дослідженої проблеми для використання в учбово-тренувальному процесі техніко-тактичних прийомів для вдосконалення якості.

Об'єктом дослідження - гравці середини поля (вінгери).

Предметом дослідження - змагальна діяльність гравців середньої лінії у футболі.

У сучасному футболі реєстрація техніко-тактичних дій (ТТД) має велике як теоретичне, так і практичне значення.

Теоретична значущість роботи полягає у тому, що вона дозволить розширити уявлення про методіку навчання техніко-тактичних дій, а також дозволить доповнити й уточнити наявні дані.

Наукова новизна:

- вперше отримані показники ігрової діяльності гравців середньої частини футбольного поля;
- вперше отримані показники коефіцієнтів ефективності, активності та браку при виконанні різних ігрових прийомів;
- проведено порівняльний аналіз ігрової діяльності вітчизняних та провідних гравців даного амплуа.

Практична значущість полягає у тому, що дана робота за контролем змагальної діяльності дозволить підвищити ефективність навчально-тренувального процесу й надалі розробити програму навчання і вдосконалення футболістів.

Процес підготовки футболістів тісно пов'язаний з постійним поліпшенням техніки і тактики гри. З кожним роком збільшується арсенал технічних прийомів футболіста доведених до автоматизму, удосконалюючи тактичні системи гри. Реєстрація техніко-тактичних дій футболіста і зіставлення одержаних даних з показниками кращих команд Європи та Азії дозволить визначити наскільки гравець підготувався до сезону, наскільки повно володіє об'ємом техніко-тактичних дій, наскільки ефективність його дій вища за брак.

Структура й обсяг роботи. Робота складається зі списку умовних скорочень, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Робота викладена на 90 сторінках машинописного тексту, ілюстрована 26 рисунками та 5 таблицями. У бібліографії використано 67 літературних джерел.

РОЗДІЛ 1

Техніко – тактичні функції гравців середини поля

1.1. Головні тактичні завдання гравців середньої лінії.

Вінгери організовують і проводять атаки найчастіше по флангу. Їх головне тактичне завдання полягає в прориві оборони суперника на фланзі. Але це не виключає дій вінгерів на інших ділянках поля. У сучасному футболі гравець даного амплуа діє по всьому фронту, це розширює його територію дій обумовлює певні особливості тактики гри.

У даний час в ході атаки вінгери грають на місці крайнього нападника, в зоні захисника. Все це викликано пошуками найвигіднішої позиції для розвитку атаки.

При виході на вільне місце повинен уміти вибрати момент для переміщення. Якщо зміна місця абсолютно невчасна і не правильна, вона не принесе користі атакуючій команді.

Якщо гравець вийде на вільне місце передчасно, то суперник встигне його закрити, якщо ж він спізниться, то суперник встигне раніше заволодіти м'ячем.

При неточному виході партнер може не зуміти передати йому м'яч і переміщення виявиться даремним [26, 38].

Вінгер – гравець індивідуального і комбінаційного плану, тому доводиться вирішувати завдання самостійно й спільно з партнерами. Індивідуальний прорив оборони суперника розв'язується за допомогою обведення, а колективний – за допомогою різних тактичних прийомів – комбінації “стінка”, обігравання “схрещуванням”, подовжньою передачею по флангу на вільне місце для партнера, що виходить туди, й т.д. [3, 16, 25].

Гравець середини поля виконує й захисні функції: під час атаки суперника він страхує захисника, що вийшов далеко уперед, або закриває, що найчастіше, крайнього півзахисника суперника.

У сучасному футболі зона дій гравців середини поля вельми велика й коло їх обов'язків дуже різноманітне [32, 35, 40, 60].

Сучасна тактика гравців даного амплуа заснована на колективних діях, в яких застосовуються різноманітні передачі з використанням індивідуального обігрування суперника й проривом до воріт: в основному по флангу, з подальшими фланговими передачами м'яча в штрафну суперника [7, 17, 22, 34].

Отже, сучасна тактика гри вінгерів заснована на швидкій комбінаційній грі, поєднуваній з високою індивідуальною майстерністю [19, 20, 24].

Основне завдання в обороні – нейтралізація гри крайніх півзахисників суперника, страховка своїх партнерів.

Сучасна тактика гри в обороні вимагає уміння грати не тільки за принципом персональної опіки, але й гри в зоні. Так, наприклад, переміщення крайнього півзахисника суперника в центрі поля – супроводжується переміщенням півзахисника команди, що обороняється, найчастіше, щоб перешкодити йому вільно діяти й попередити виникнення можливої чисельної переваги в іншій зоні [27, 31, 61].

Обов'язки в обороні не тільки щільно закривати суперника, але й допомагати своїм партнерам, страхувати їх. Наприклад, якщо крайній захисник, що підключився в атаку, не встигає повернутися в оборону, в цьому випадку вінгер займає місце захисника і виконує його функції [18, 23].

Не завжди гравець середньої лінії повинен щільно тримати свого підлеглого. Якщо переміщення підлеглого в ту або іншу зону не дає перевагу суперникові й звідти він не може зав'язати комбінацію або почати атаку, то займає таку позицію, яка дозволить йому перехопити м'яч і страхувати своїх партнерів [9, 21, 59].

Перехопивши або відібравши м'яч у суперника зобов'язаний точно передати м'яч в лінію нападу, якщо виконати не можливо – то продовжувати рух з м'ячем по флангу з метою віддати точну передачу для продовження атаки, або за допомогою індивідуальних дій створити ситуацію сприятливу для ведення атаки [2, 6, 62].

У ході гри вибирає місце залежно від того атакує чи обороняється його команда в той або інший момент зустрічі, і від того, де знаходиться м'яч. Коли

атакує суперник повинен встигнути повернутися в лінію захисту і розташується в тій частині поля, звідки йому зручно, не упускаючи з поля зору підлеглого, вступити в єдиноборство за м'яч з іншими суперниками. Чим ближче до його флангу підходить суперник з м'ячем, тим ретельніше півзахисник повинен опікати безпосереднього суперника: розташуватися так, щоб зуміти й перехопити м'яч і встигнути першим добігти до м'яча, направлено на вихід. Коли ж суперник веде наступ через середину поля або через протилежний фланг, вінгер повинен декілька зміститися до середини, щоб наблизитися до ділянки безпосередньої боротьби за м'яч. У цих випадках повинен займати позицію, щоб встигнути вступити в боротьбу з гравцями атакуючої команди у разі довгої передачі вперед [10, 20].

Важливим елементом при грі вінгера в обороні є взаємострахування. Кожного разу, коли один з гравців, діючих в обороні, вступає в боротьбу за м'яч, партнери прагнуть розташуватися так, щоб гравець, який вступив в єдиноборство, програє його – мати нагоду зіграти за його спиною. Для цього при атаці суперників гравці оборони розташовуються по діагоналі збоку і ззаду від партнерів, що борються за м'яч [43, 46]. Діапазон дії гравців середньої лінії від воріт до воріт, саме вони найбільші «трудівники» на полі, бо знаходяться в безперервному русі. І якщо зростання для них великого значення не має, то в наборі якостей, навиків і умінь півзахисник повинен перевершувати нападників і захисників. У зростанні гравці даного амплуа, як правило, поступаються гравцям інших ліній [17, 28, 30].

Зі всіх фізичних якостей, необхідних їм, на першому плані витривалість, точніше швидкісна витривалість: поєднання швидкості й витривалості. Сила й стрибучість, а достатньою мірою і швидкість теж невід'ємні для гравців якості.

На озброєнні півзахисникам – універсалам, в повному розумінні цього слова, а не тільки в технічному плані, обов'язково тримати всі основні технічні прийоми, доповнюючи їх, високим тактичним мисленням і периферійним зором, розподіленою й концентрованою увагою, пам'яттю [24, 44, 55].

Основні тактичні обов'язки вінгера нечисленні, але об'ємні. Головним обов'язком є необхідність активно й ініціативно грати в перебігу всього матчу. В атаці така гра веде до поліпшення комбінаційного стилю, а в обороні – до нейтралізації найактивніших сил суперника, до зміцнення захисних порядків. Також до тактичних обов'язків відносяться такі дії: брати активну участь в проведенні всіх наступальних ігрових і стандартних комбінацій, знати й виконувати їх бездоганно: переміщеннями й пропозиціями створювати рівність і перевагу сил на окремих ділянках поля і в цілому в обороні суперника. Виконує дуже великий об'єм роботи в обороні, боротьбі за ініціативу і веденню гри.

У сучасному футболі в грі вінгера багато загального з грою крайнього захисника, за винятком того, що перший повинен виконувати набагато великий об'єм специфічної роботи. Мабуть тому більш зростають вимоги до узгодженості дій захисників і півзахисників однойменних флангів, до їх високої взаємозамінності. Адже вже на Чемпіонаті Європи 2024 року спостерігалася поява своєрідного амплуа –“лінійного гравця”. Багато команд, граючи з 3-ма захисниками використовували флангових гравців середньої лінії саме, як “лінійних гравців”, забезпечуючи широкий фронт атаки. У зв'язку з цим він велику частину техніко-тактичних дій виконує на своєму фланзі, часто бере участь в комбінації “забігання”, створює напруженість, прориваючись по флангу [13, 24, 30].

Первинними функціями гравця середньої лінії є оборонні дії, у виконанні яких пред'являються такі основні вимоги: здійснення контролю за ближнім суперником; здійснення оборонних дій (позиційна оборона, відбір, перехоплення, протидія передачам, ударам по воротах); перешкода швидкому розвитку у відповідь атаці суперників; здійснення страховки партнерів; боротьба за ініціативу [11, 51, 56].

Вимоги, що пред'являються до півзахисників, гіпертрофовані, як основні завдання й функції. Тому не можна “обстрілювати” ворота з нереальних позицій або по невідготовленому для удару м'ячу. Порушення цього веде, як

правило, до зриву атаки і втрати м'яча. Коли м'яч знаходиться в лінії нападу, постійно бути готовим, щоб за можливістю зуміти підтримати атаку, слідуючи безпосередньо в 10 – 15 м за нападником і завжди готовим прийти йому на допомогу. При зриві атаки своєчасно і швидко перебудуватися на оборону: закрити підлеглого так, щоб позбавити його можливості проявити активність в організації або розвитку атаки. В обороні необхідно уважно опікати свого підлеглого, якщо він може одержати м'яч в ноги або на вільне місце. Виключення підлеглого з гри різко підсилює оборону на даній ділянці поля, оскільки у атакуючих гравців не буде можливості одержати м'яч після гострої передачі. У цьому випадку вододіючому м'ячем доведеться шукати іншого партнера, швидше за все, на дистанції довгої, високої передачі, але шанси того оволодіти м'ячем будуть проблематичні, оскільки в такій позиції певна перевага в боротьбі за м'яч знаходиться у гравця оборони [1, 29, 37].

Дії вінгерів в сучасному футболі грає не останню роль в успіху команди. Футболісти цього амплуа повинні володіти відмінною функціональною підготовкою, що забезпечує високу працездатність впродовж всього матчу. Вони повинні бути активними в атакуючих і оборонних діях, створювати і підтримувати високий темп гри. Для них характерне використання великої різноманітності передач м'яча. Як правило, гравці високого класу володіють великим арсеналом точно виконуваних передач на різну відстань [4, 12, 49].

Вимоги до ігрової діяльності півзахисника:

- опинившись із м'ячем, біля своїх воріт і будучи збалансованим з тилу, повинен передати м'яч назад партнеру й запропонувати варіант отримання м'яча на вільному місці;

- при викиданні м'яча через бічну лінію його підлеглим – півзахиснику слід закрити підлеглого партнера-захисника, звільнивши гравця по команді від персональної опіки для страховки найближчої групи своїх гравців [14, 45];

- повинен бути, перш за все, “господарем” своєї ділянки, іноді досить великої, від свого до чужого штрафного майданчика. У нього є і інші завдання, тобто в ході гри повинен періодично брати участь те в безпосередній обороні

своїх воріт, то в атаці інших, оскільки «лінійний гравець» повинен повною мірою володіти обов'язками захисника і нападаючого [42, 50].

1.2. Володіння основними тактичними обов'язками сучасного вінгера.

Перелік основних тактичних обов'язків сучасного вінгера вельми складний і багатоманітний:

1. Повинен закрити гравця-суперника, що грає на його фланзі.

2. Зобов'язаний страхувати своїх партнерів в обороні, а також брати участь в атаці чужих воріт. Він повинен поєднувати якості захисника й нападника, бути універсальним гравцем, знаходитися у постійному русі, тому головною його якістю є швидкісна витривалість.

3. Граючи в захисті, вінгер зобов'язаний:

а) при атаці суперника на протилежному фланзі, зайняти позицію ближче до центру поля й контролювати зону позаду центрального захисника й попереду крайнього захисника свого флангу;

б) при розвитку атаки суперника, контролювати тил атакуючих, обумовлювати найвигіднішу позицію в атакуючих гравців;

в) підтримка переходу від оборони до нападу й подальшого розвитку атаки;

г) забезпечення команди тривалого володіння м'ячем, а також, й ініціативи;

д) участь в завершенні атаки;

е) взаємодія, як з ближніми, так і з дальніми партнерами;

ж) створення раптовості в розвитку атаки за допомогою переводу м'яча в середину і на протилежний фланг атаки й відкриття з повернення гравця, який обороняється.

Основні вимоги до ігрової діяльності вінгера в обороні:

а) перешкода швидкому розвитку у відповідь атаки суперника правильним заняттям позиції;

б) здійснення контролю за ближнім суперником або персонально прикріпленого гравця;

в) протидія передачам і ударам по воротах;

г) страховка партнерів і взаємодія з ними [40, 57].

Вінгер систематично підключаються на передній край атаки. При цьому вони прагнуть відвести (відвернути) суперника за собою для забезпечення великого простору для розвитку атаки. А це значить, що партнери по команді повинні використати це, і при нагоді зробити передачу для подальшого розвитку атаки, як тільки він опиниться у вигідній позиції.

При атаці суперника флангом застосовує «страховку», замінюючи, партнера, що підключився в атаку, грає в його позиції.

«Страховка» – важливий обов'язок гравця середньої лінії. При атаці флангом гравець, що знаходиться без м'яча, часто застосовує забіг – для відвернення суперника і створення партнеру більшого простору для подальших дій.

в) якщо атакуючі з м'ячем недалеко, закрити свого підлеглого (півзахисника свого флангу), щоб він не підключився в атаку;

г) якщо один з партнерів по захисту обіграний, швидко зайняти місце в лінії захисту, відновити рівновагу сил.

4. Граючи у нападі зобов'язаний:

а) оволодівши м'ячем, точно віддати його партнеру, по можливості тому, який знаходиться у вигіднішій позиції;

б) якщо всі гравці своєї команди закриті і перед ним немає суперника, вести м'яч до тих пір, поки на нього не нападе один з гравців команди суперників, а потім віддати м'яч партнеру, що звільнився;

в) якщо м'яч у нападників своєї команди, підтримувати атаку, прямувати за нападаючим в 15 – 20 м позаду, щоб у разі потреби підібрати втрачений м'яч;

г) використовувати будь-яку можливість для «обстрілу» воріт суперника, якщо м'яч добре підготовлений для удару.

5. Півзахисник повинен вкидати м'яч, виконувати штрафні й вільні удари на своїй і чужій половині поля, укріплювати тил своїх нападників при кутових ударах [24,63].

Якщо суперник, який безпосередньо грає проти гравця, що підключився в атаку, прагне зайняти позицію впритул з ним, дотримується персональної опіки, півзахисник повинен помилковими маневрами піти з-під контролю суперника або, привівши його в зону дії одного з своїх партнерів, потім піти назад, у вільну зону. У випадках, коли суперник займає лише певну зону поля, а не опікає щільно. Значення вибору позиції полягає в заповненні такої вільної від суперника ділянки поля, де зручно одержати передачу партнера і, якщо це, можливо, звідти добре зробити передачу іншому партнерові, продовжуючи почату комбінацію. При цьому на вибране місце треба виходити своєчасно; коли партнер з м'ячем готовий дати передачу. Півзахисник повинен виявитися на позиції по можливості одночасно з направленим в зону м'ячем.

У мить, коли м'ячем володіє суперник, постійно повинен займати позицію найзручнішу для перехоплення м'яча, адресованого суперником будь-кому з партнерів [42, 67].

Якщо не зумів перехопити передачу, адресовану його підлеглому, і той, одержавши м'яч, намагається обвести гравця, щоб створити на якійсь ділянці поля чисельну перевагу. Найкраще атакувати суперника у момент прийому ним м'яча. Якщо ж півзахисник спізнився це зробити й суперник упевнено контролює м'яч, треба атакувати його обачливо, спокійно застосовуючи обманні рухи, щоб той першим видав свої наміри [50, 56, 66].

Оддалік своїх воріт гравець може атакувати суперника вільніше, навіть не маючи повної упевненості в успіху. Якщо суперник обіграє його, у нього залишається запас часу й простору, щоб ще і ще раз вступити в боротьбу за м'яч. Проте, чим ближче до своїх воріт грає півзахисник, тим менше за ризик він може допускати при відборі м'яча [11, 12, 64].

Для того, щоб вийти на позицію, вигіднішу для передачі або удару по воротах необхідно застосовувати ведення м'яча й обманні рухи. Це також

дозволяє півзахиснику відвернути суперника від партнера, який зайняв активнішу позицію. При обведенні важливо зберегти відчуття міри, не захопитися нею надмірно, вчасно помічати партнера, що знаходиться у вигіднішій позиції і передати йому м'яч.

Гравець середньої лінії здійснює зв'язок між всіма гравцями команди, протягом гри він повинен виконувати велику кількість передач. При цьому, ніж несподіваною буде передача м'яча, тим більшу небезпеку для команди суперника вона представлятиме [60, 65].

Висновки до 1 розділу

На основі вивченої науково - методичної літератури можна зробити пропозицію, що виявлення описаної методики у вдосконаленні техніко-тактичних дій футболістів дозволить підвищити ефективність підготовки кваліфікованих футболістів.

РОЗДІЛ 2

МЕТОДИ І ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ

2.1 Методи дослідження.

У роботі використані методи:

1. Аналіз науково-методичної літератури. В ході роботи проаналізовано 67 літературних джерел з футболу і методичні матеріали по контролю змагальної діяльності.

2. Педагогічні спостереження за змагальною діяльністю проводилися по методиці Б.В. Сичьова. Ігрова діяльність фіксувалася по п'ятнадцятихвилинних відрізках, що дозволяє побачити динаміку всього матчу.

Реєструвалися наступні техніко-тактичні дії: прийом м'яча, передача (вперед, упоперек, назад), перехоплення, відбір, обведення, гра головою, удари по воротах (ногою, головою) [32, 41].

3. Метод стенографічного запису. Під час спостереження за ігровою діяльністю футболістів фіксується точне і неточне виконання техніко-тактичних дій (ТТД). При цьому виконання ТТД позначається точне – «+», неточне – «-».

Умовні позначення вносилися в спеціальні протоколи (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

ТТД		1-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-90	Всього
Прийом м'яча								
Передача	вперед							
	упоперек							
	назад							
Перехоплення								
Відбір								
Обведення								
Гра головою								
11-метровий штрафний удар								
Удари по воротах	головою							
	ногою							

4. Метод статистичної обробки даних.

Математико-статистичний розрахунок, виконувався за допомогою електронних таблиць Microsoft Excel на базі ПК IBM типа Pentium P266.

Цей метод полягає в обробці одержаних даних за допомогою математичних розрахунків, які проводяться за наслідками педагогічних спостережень і стенографічних записів.

Для повнішого аналізу ігрової діяльності футболістів визначається: ігрова активність, ігрова ефективність, кількість браку.

Ігрова активність. Визначається загальним числом ТТД, виконаних футболістом в процесі гри або тренуванні. Тут доцільне застосування коефіцієнта ігрової активності (Какт.), який обчислюється по формулі:

$$\text{Какт.} = \text{ТТД заг.} / \text{Т},$$

де – ТТД заг. – загальне число виконаних у грі ТТД;

Т – час участі футболіста в грі, в хвилинах.

Ігрова ефективність. Визначається процентним співвідношенням числа правильного (адекватно) виконаних ТТД до загального числа ТТД у грі. Коефіцієнт ігрової ефективності (Кэф.) обчислюється по формулі:

$$\text{Кэф.} = \text{ТТД ін.} / \text{ТТД заг.} \times 100\%,$$

де: ТТД пр. – число правильне / точно / виконаних ТТД,

ТТД заг. – загальне число виконаних у грі ТТД.

Визначення кількості браку. Кількість браку, зробленого футболістом, обернено пропорційного коефіцієнту ігрової ефективності футболіста; визначається процентним співвідношенням числа неправильно (неадекватно) виконаних ТТД до загального числа ТТД у грі, і обчислюється по формулі:

$$\text{Кбр.} = \text{ТТД непр.} : (\text{ТТД заг.}) \times 100\%,$$

де Кбр. – відсоток браку, зробленого футболістом;

ТТД непр. – число неправильно (неточно) виконаних ТТД;

ТТД заг. – загальне число виконаних у грі ТТД.

Також кількість браку можна визначити по формулі: $\text{Кбр.} = 100\% - \text{Кэф.}$
Для повнішого уявлення про виконаних ТТД за час дослідження, визначається середнє арифметичне кожного технічного прийому по формулі:

$$\overline{X}_{\text{ін.}} = X_1 + X_2 + \dots + X_n / n,$$

де

\overline{X} – середнє арифметичне

у чисельнику – сума кількості виконаних дій технічного прийому ігрової діяльності, для якого визначається середнє арифметичне,

у знаменнику – кількість ігор, за яке визначається середнє арифметичне.

2.2. Організація досліджень

Дослідження проводились в період з 2024 р. по 2025 р. і здійснювалися в два етапи.

На першому етапі проведено аналіз літературних джерел. Всього за період роботи проаналізовано 67 літературних джерел.

На другому етапі проводилися педагогічні спостереження за ігровою діяльністю футболістів різних рівнів.

- 1) К. Роналду («Аль-Наср» Саудівська Аравія);
- 2) Б. Сака («Арсенал» Лондон, Англія);
- 3) О. Піхальонок («Динамо» Київ, Україна);
- 4) О. Назаренко («Полісся» Житомир, Україна).

Всього було проглянуто і проаналізовано 20 матчів.

РОЗДІЛ 3

ДОСЛІДЖЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ ГРАВЦІВ СЕРЕДНЬОЇ ЛІНІЇ

Проведені дослідження змагальної діяльності здійснювалися за допомогою відеозапису ігор, а так само за допомогою реєстрації техніко-тактичних дій в іграх кваліфікації ЧС-2026 і Ліги Європи, Ліги Чемпіонів, чемпіонату Англії, кубку футбольної ліги Англії, чемпіонату Саудівської Аравії, Суперкубку Саудівської Аравії, чемпіонату та кубку України, товариських матчів. У ході дослідження ми визначали кількість ТТД і обчислювали коефіцієнти ефективності, браку, активності (табл. 3.1-3.4).

Таблиця 3.1

Показники змагальної діяльності К. Роналду

Ігри	Турнір	ТТД	Кеф (%)	Кбр (%)	Какт (%)
<u>Альмерія - Аль-Наср</u>	ТМ	51/7	87,9	12,1	1,29
<u>Аль-Наср - Ріу Аве</u>	ТМ	93/21	81,6	18,4	1,65
<u>Аль-Наср - Аль-Ахлі</u>	СкСА	76/18	80,9	19,1	1,04
<u>Аль-Наср - Аль-Ріяд</u>	ЧСА	69/23	75	25	1,02
Португалія - Ірландія	ЧС	75/19	79,8	20,2	1,04

Таблиця 3.2

Показники змагальної діяльності Б. Сака

Ігри	Турнір	ТТД	Кеф (%)	Кбр (%)	Какт (%)
МЮ - Арсенал	ЧА	59/14	80,8	19,2	0,81
Порт-Вейл - Арсенал	КфЛА	59/12	83,1	16,9	1,15
Арсенал - Вестхем	ЧА	51/17	75	25	0,76
Арсенал - Атлетіко	ЛЧ	63/13	83,7	16,3	0,89
Арсенал - Манч.- Сіті	ЧА	34/5	87,2	12,8	0,87

Таблиця 3.3

Показники змагальної діяльності О. Піхальонка

Ігри	Турнір	ТТД	Кеф (%)	Кбр (%)	Какт (%)
Нова Зеландія - Україна	ТМ	62/23	72,9	27,1	0,94
Верес - Динамо	ЧУ	66/21	75,9	24,1	0,97
Динамо - Макабі Тель-Авів	ЛЄ	91/12	88,3	11,7	1,14
Карпати - Динамо	ЧУ	80/23	77,7	22,3	1,14
Динамо - Кривбас	ЧУ	85/34	71,4	28,6	1,32

Таблиця 3.4

Показники змагальної діяльності О. Назаренка

Ігри	Турнір	ТТД	Кеф (%)	Кбр (%)	Какт (%)
Динамо - Полісся	ЧУ	53/23	69,7	30,3	1,13
Рух - Полісся	КУ	68/25	73,1	26,9	1,03
Кривбас - Полісся	ЧУ	46/17	73	27	1,1
Ворскла - Полісся	ЧУ	76/14	84,4	15,6	1,43
Полісся - Шахтар	ЧУ	88/13	87,1	12,9	2,24

Проведені дослідження кваліфікації ЧС-2026 і Ліги Європи, Ліги Чемпіонів, чемпіонату Англії, кубку футбольної ліги Англії, чемпіонату Саудівської Аравії, Суперкубку Саудівської Аравії, чемпіонату та кубку України, товариських матчів, з погляду оцінки діяльності крайніх півзахисників дозволили визначити ряд показників:

- коефіцієнт ефективності (Кеф);
- коефіцієнт браку (Кбр);
- коефіцієнт активності (Какт).

Графіки зміни показників коефіцієнтів ефективності, браку і активності представлені в додатку на рис. 3.1-3.26.

В табл. 3.3 видно, що найефективніше зіграв крайній півзахисник команди «Динамо» О. Піхальонок, в матчі проти команди «Макабі Тель-Авів» його Кеф. – 88,3%.

Якнайменшу ефективність продемонстрував гравець «Полісся» О.Назаренко в матчі чемпіонату України з командою «Динамо» його Кеф. – 69,7%.

Порівнюючи показники ігрової діяльності О. Піхальонка і О. Назаренка, зареєстровано, що найбільший брак у О. Назаренка – 30,3%, а якнайменший брак у О. Піхальонка – 11,7% (табл. 3.3).

В табл. 3.4 видно, що найвищий Какт. належить О. Назаренко в матчі чемпіонату України проти «Шахтаря» (Какт=2,24%).

На рис. 3.14. видно, що найбільший середній коефіцієнт ефективності (81,96%) належить Б.Сака, якнайменший середній Кеф.=77,24% - О. Піхальонка. У К. Роналду середній Кеф.=81,04%, у О. Назаренка середній Кеф.=77,46%.

Відповідно середній коефіцієнт браку у О. Піхальонка рівний 22,76%, у О. Назаренка – 22,54%, у К. Роналду – 18,96%, у Б. Сака– 18,04% (рис. 3.15).

Середній коефіцієнт активності у О. Назаренко рівний 1,4%, у К. Роналду – 1,2%, у О. Піхальонка – 1,1%, у Б. Сака – 0,9% (рис. 3.16).

Одержані середні дані ефективності і браку при передачі м'яча:

К. Роналду – Кеф.=82,2%; Кбр.=17,8%;

Б. Сака – Кеф.=84,3%; Кбр.=15,7%;

О. Піхальонок – Кеф.=73%; Кбр.=27%;

О. Назаренко – Кеф.=79,4%; Кбр.=20,6%.

При відборі м'яча (рис. 3.19-3.20) крайні півзахисники показали наступні дані:

К. Роналду – Кеф.=20,8%; Кбр.=79,2%;

Б. Сака – Кеф.=39,2%; Кбр.=60,8%;

О. Піхальонок – Кеф.=37,3%; Кбр.=62,7%;

О. Назаренко – Кеф.=33,4%; Кбр.=66,6%.

При обведенні (рис. 3.21-3.22) крайні півзахисники показали наступні дані:

К. Роналду – Кеф.=69,7%; Кбр.=30,3%;

Б. Сака – Кеф.=53,4%; Кбр.=46,6%;

О. Піхальонок – Кеф.=56%; Кбр.=44%;

О. Назаренко – Кеф.=39,6%; Кбр.=60,4%.

У грі головою крайні півзахисники показали наступні результати (рис. 3.23-3.24):

К. Роналду – Кеф.=11,1%; Кбр.=88,9%;

Б. Сака – Кеф.=55,6%; Кбр.=44,4%;

О. Піхальонок – Кеф.=60%; Кбр.=40%;

О. Назаренко – Кеф.=56,3%; Кбр.=43,7%.

Середні показники ефективності і браку ударів по воротах (рис. 3.25-3.26):

К. Роналду – Кеф.=29,2%; Кбр.=70,8%;

Б. Сака – Кеф.=16,7%; Кбр.=83,3%;

О. Піхальонок – Кеф.=58,3%; Кбр.=41,7%;

О. Назаренко – Кеф.=26,7%; Кбр.=73,3%.

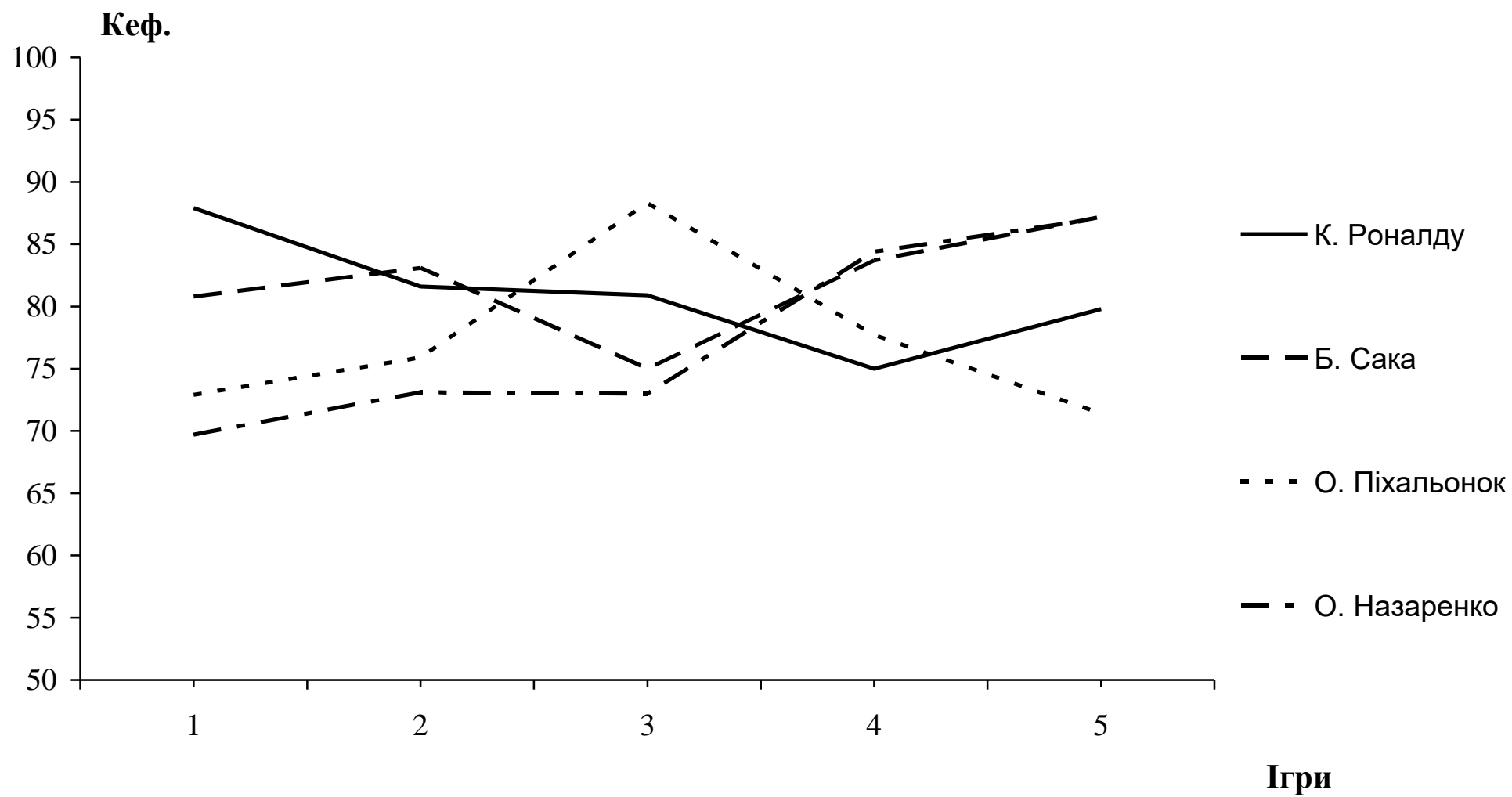

Рис. 3.1. Показники коефіцієнта ефективності

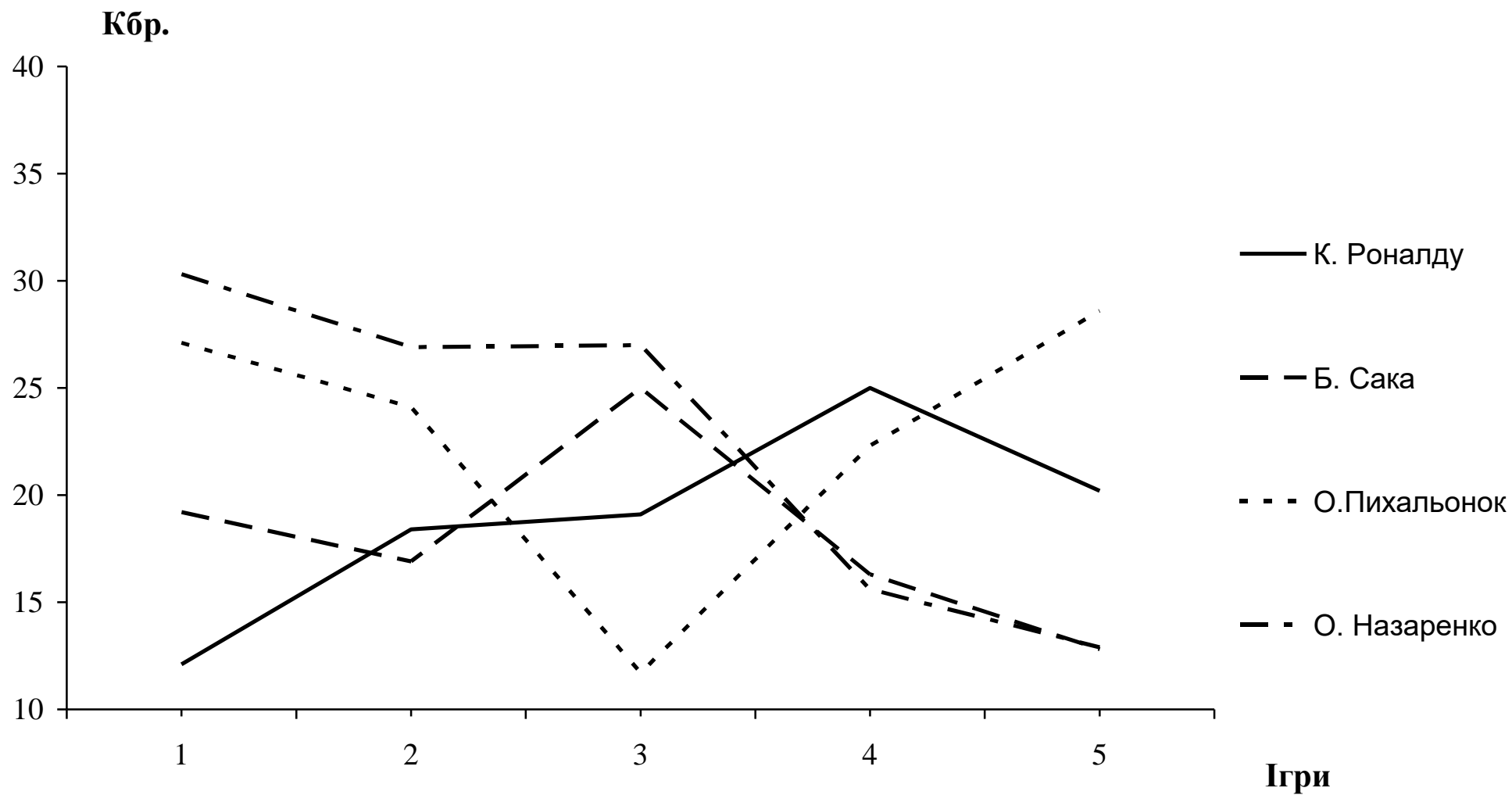

Рис. 3.2. Показники коефіцієнта браку

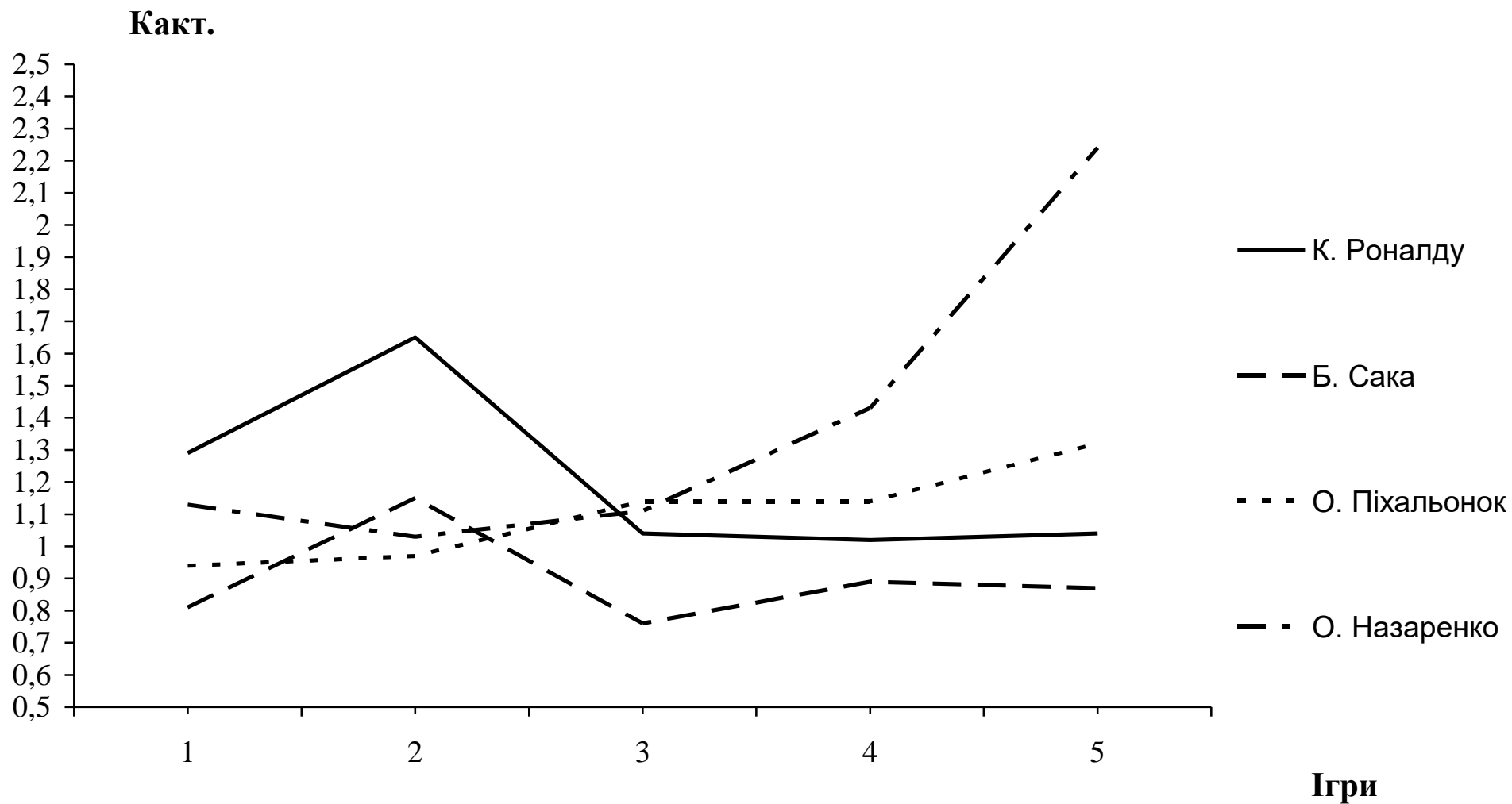

Рис. 3.3. Показники коефіцієнта активності

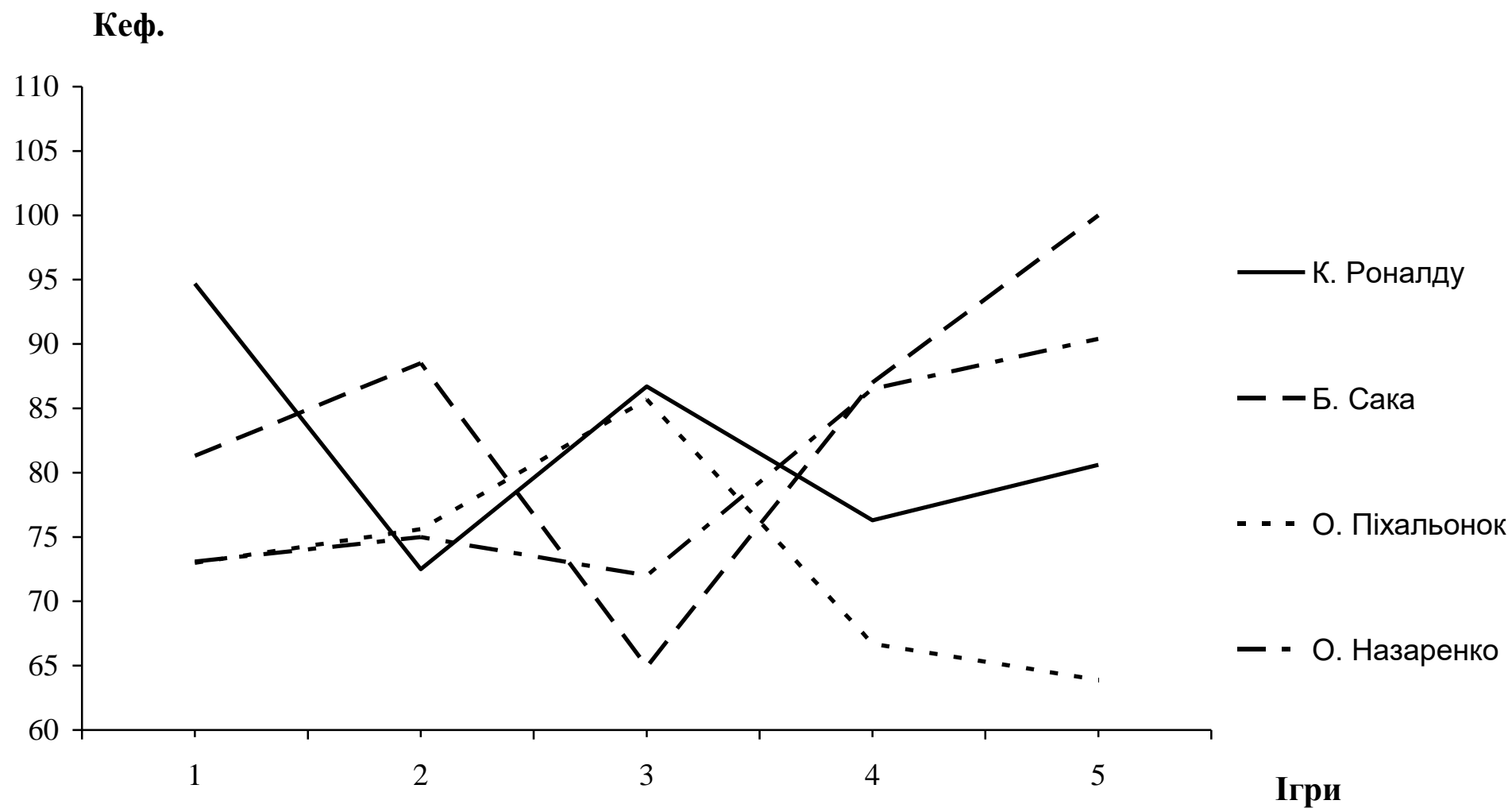

Рис. 3.4. Показники коефіцієнта ефективності передачі м'яча

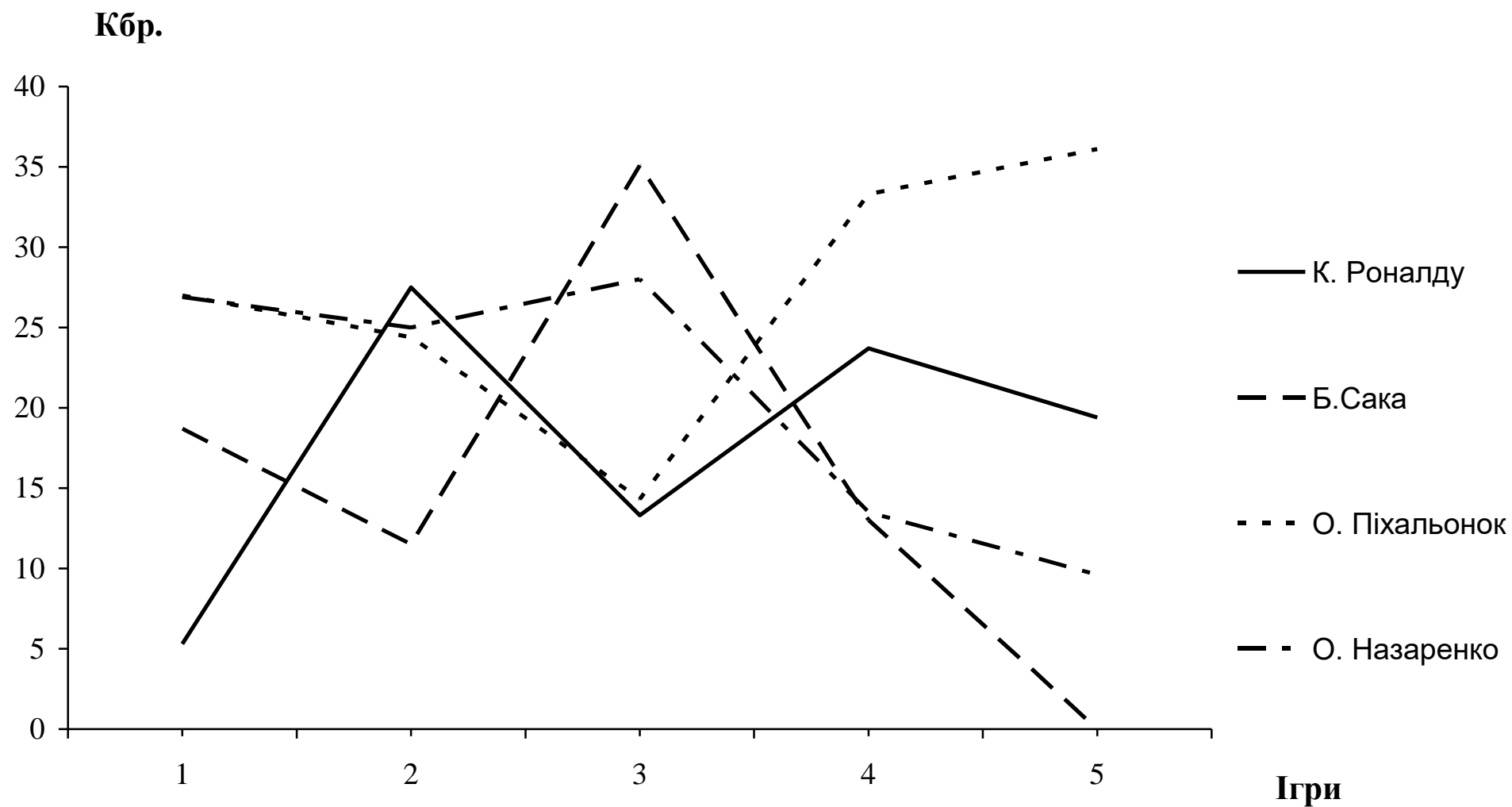

Рис. 3.5. Показники коефіцієнта браку передачі м'яча

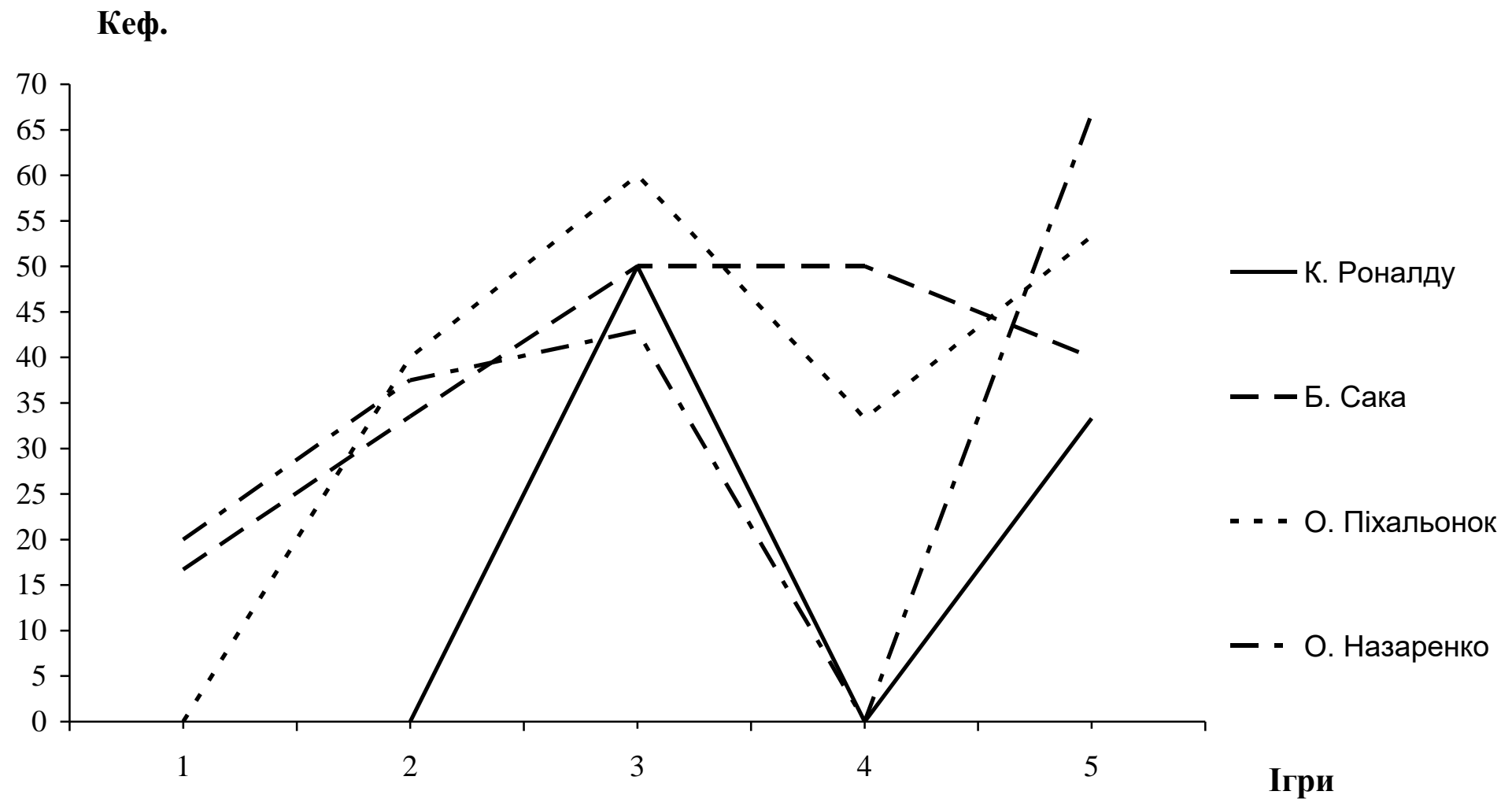

Рис. 3.6. Показники коефіцієнта ефективності відбору м'яча

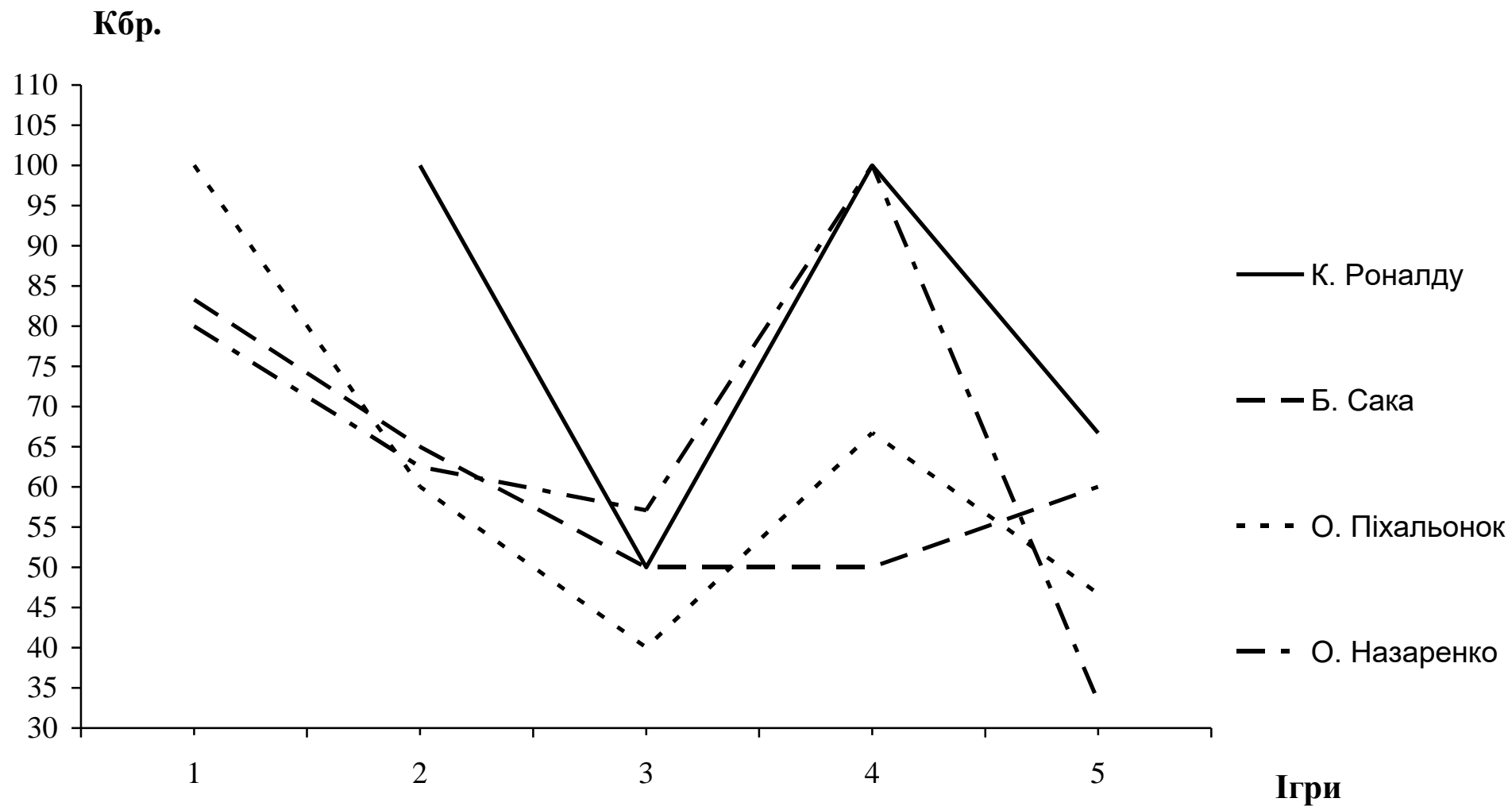

Рис. 3.7. Показники коефіцієнта браку відбору м'яча

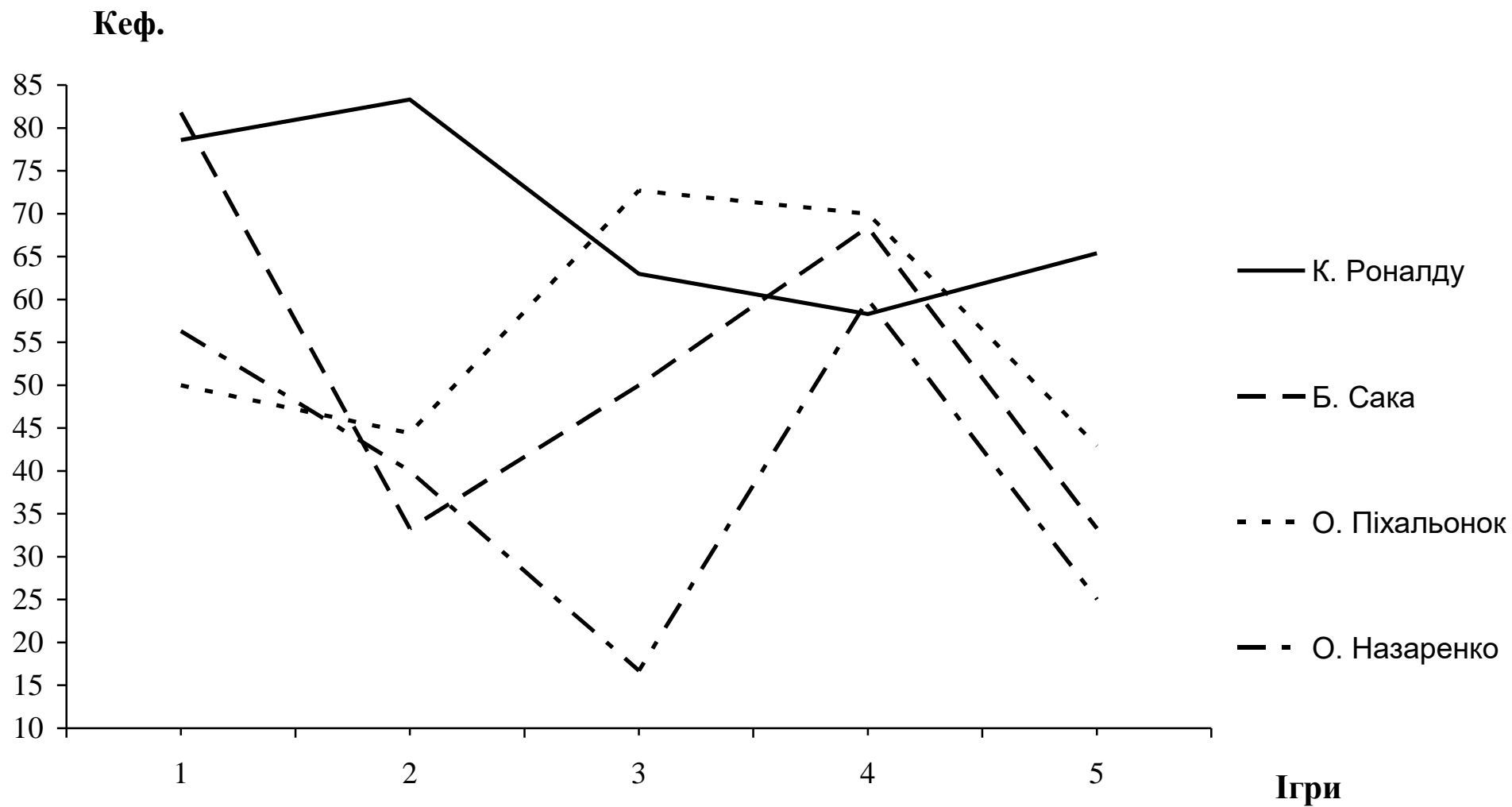

Рис. 3.8. Показники коефіцієнта ефективності обведення

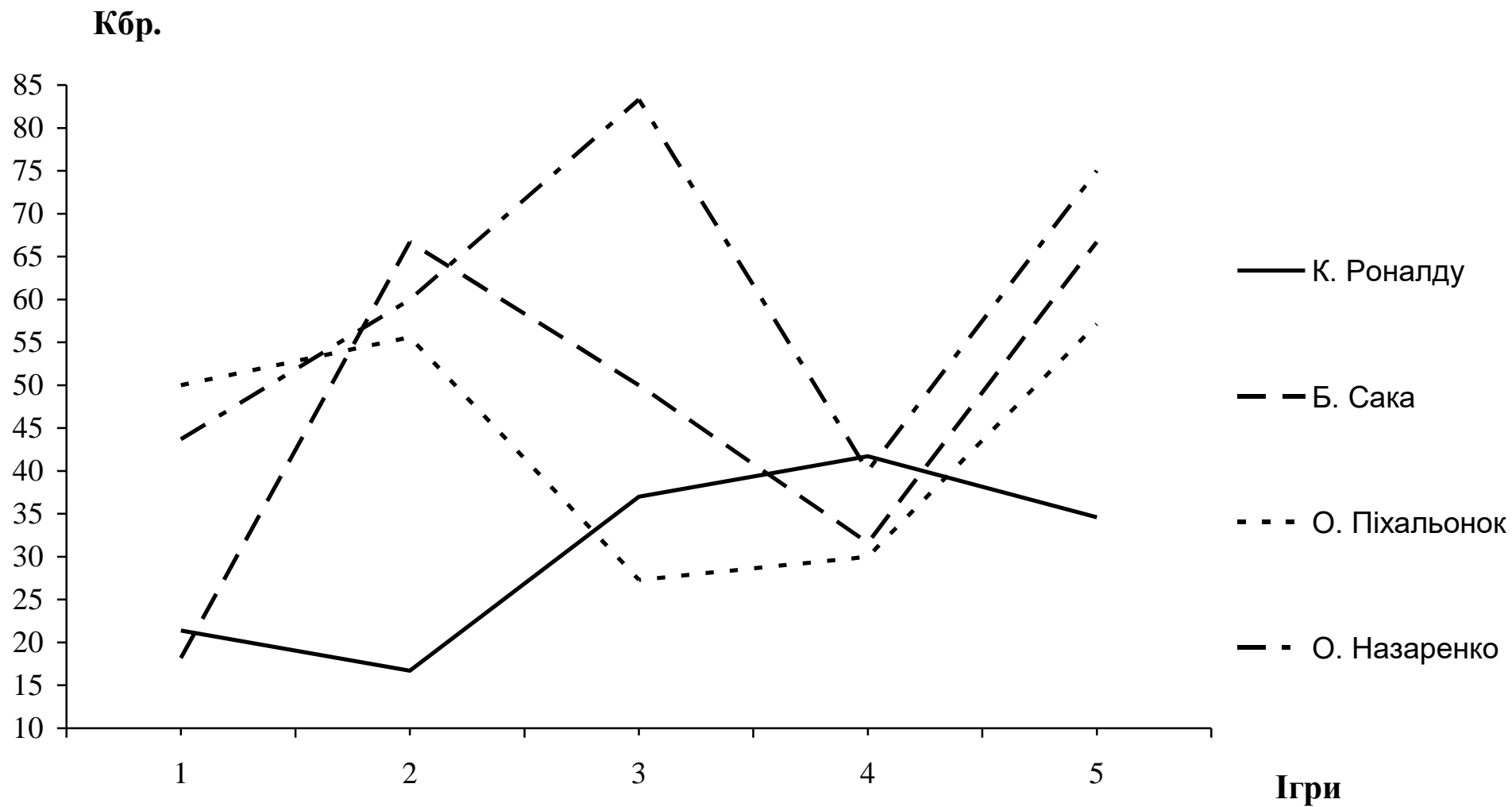

Рис. 3.9. Показники коефіцієнта браку обведення

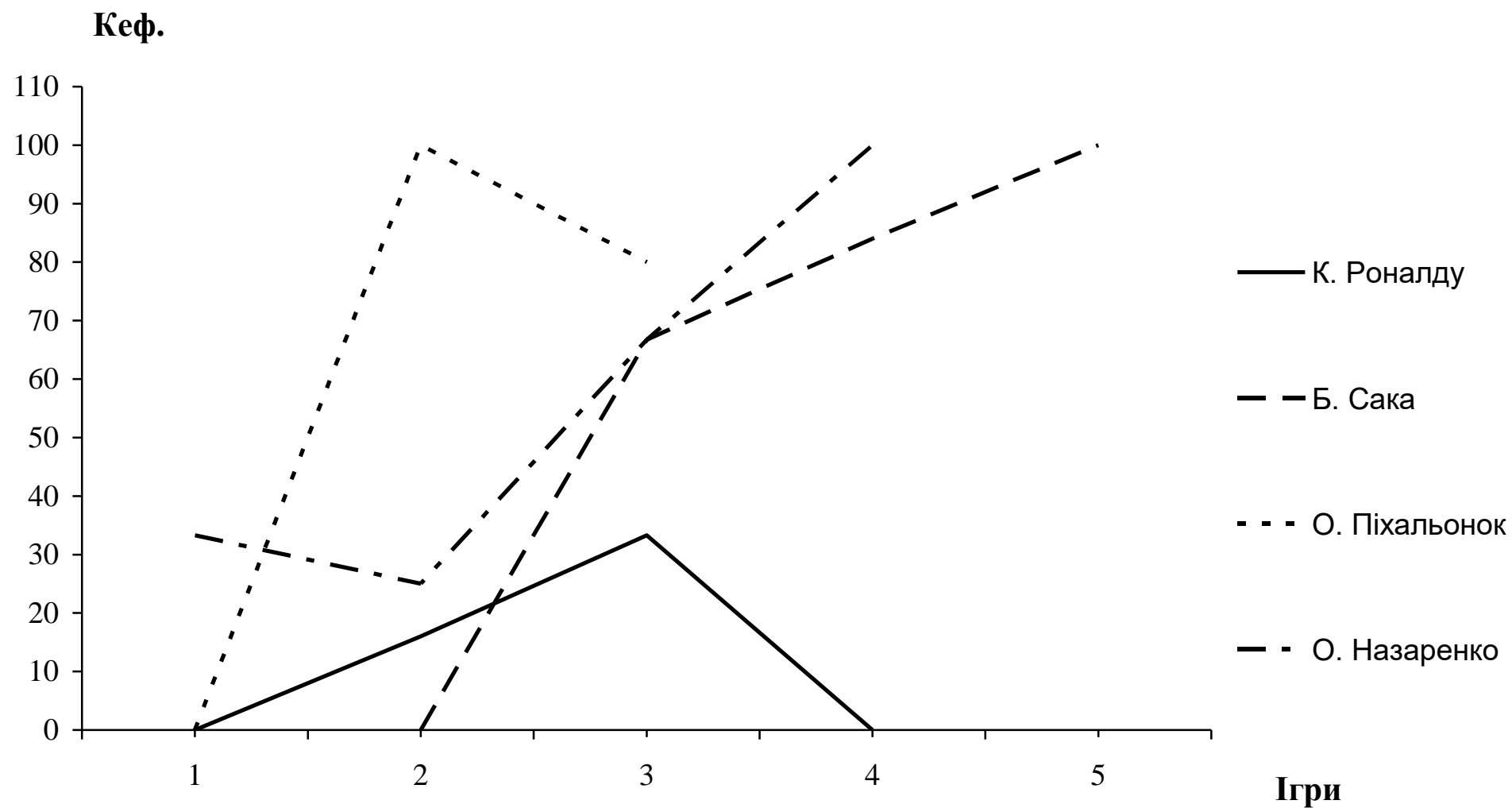

Рис. 3.10. Показники коефіцієнта ефективності гри головою

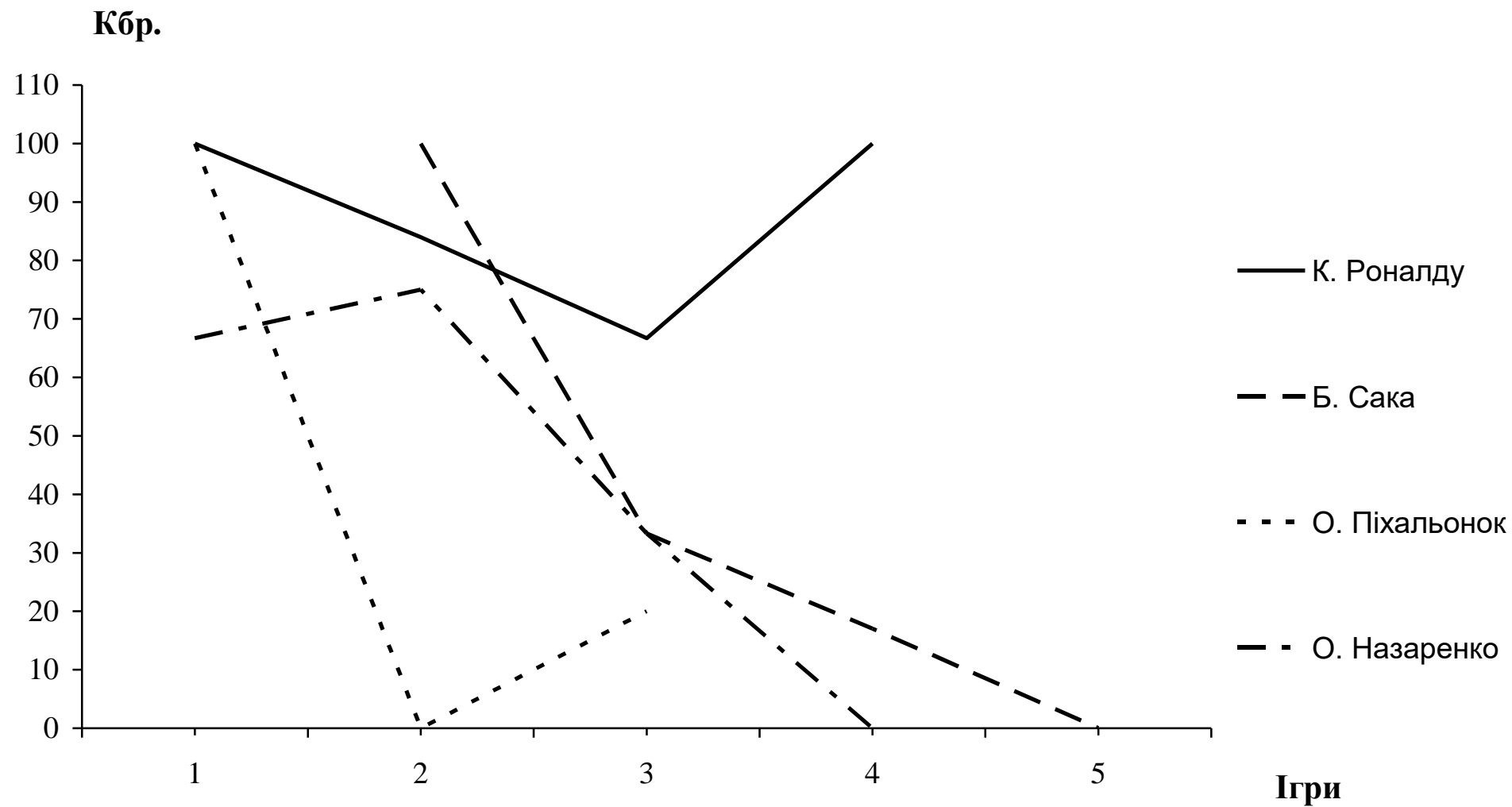

Рис. 3.11. Показники коефіцієнта браку гри головою

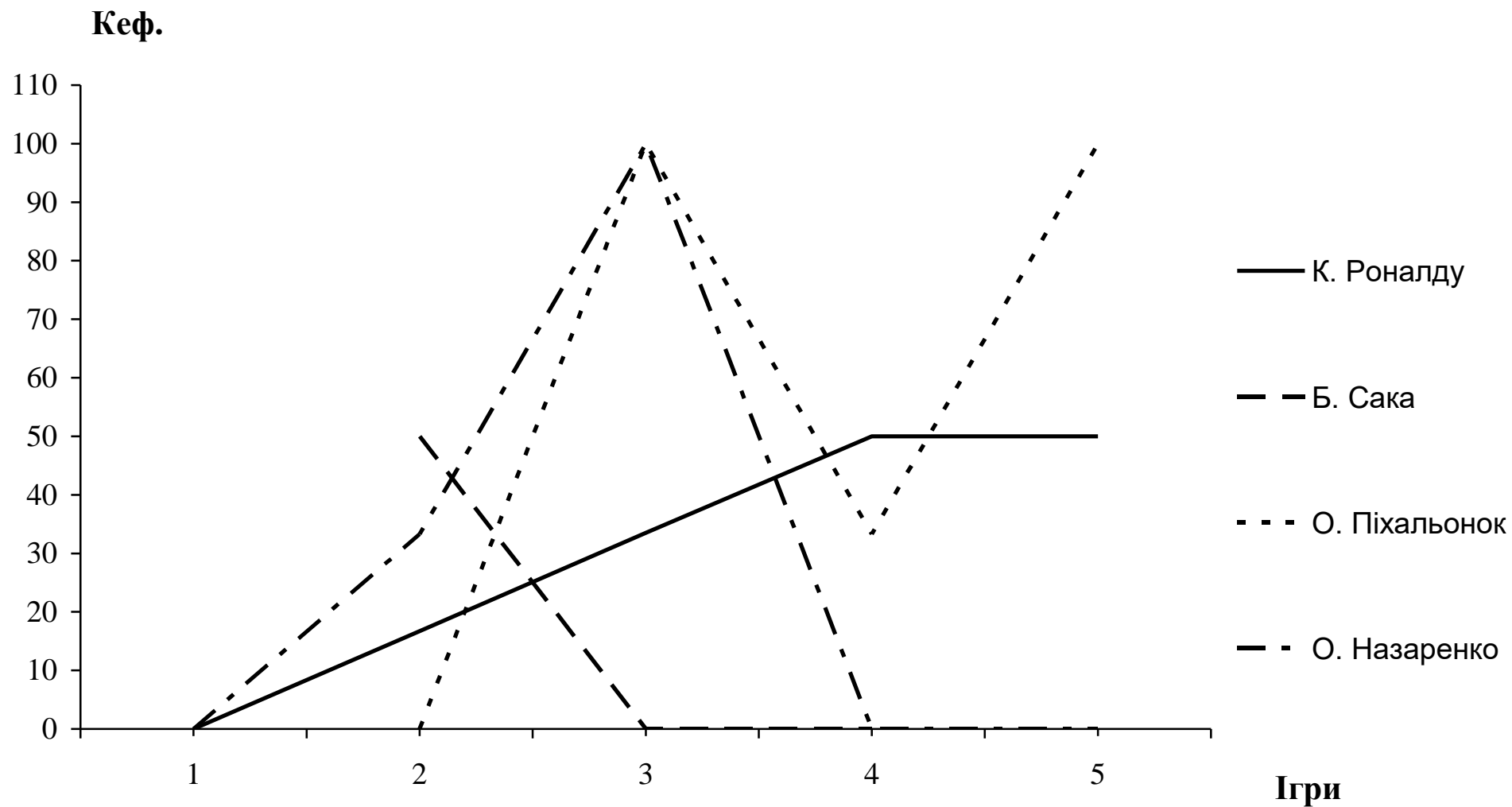

Рис. 3.12. Показники коефіцієнта ефективності ударів по воротах

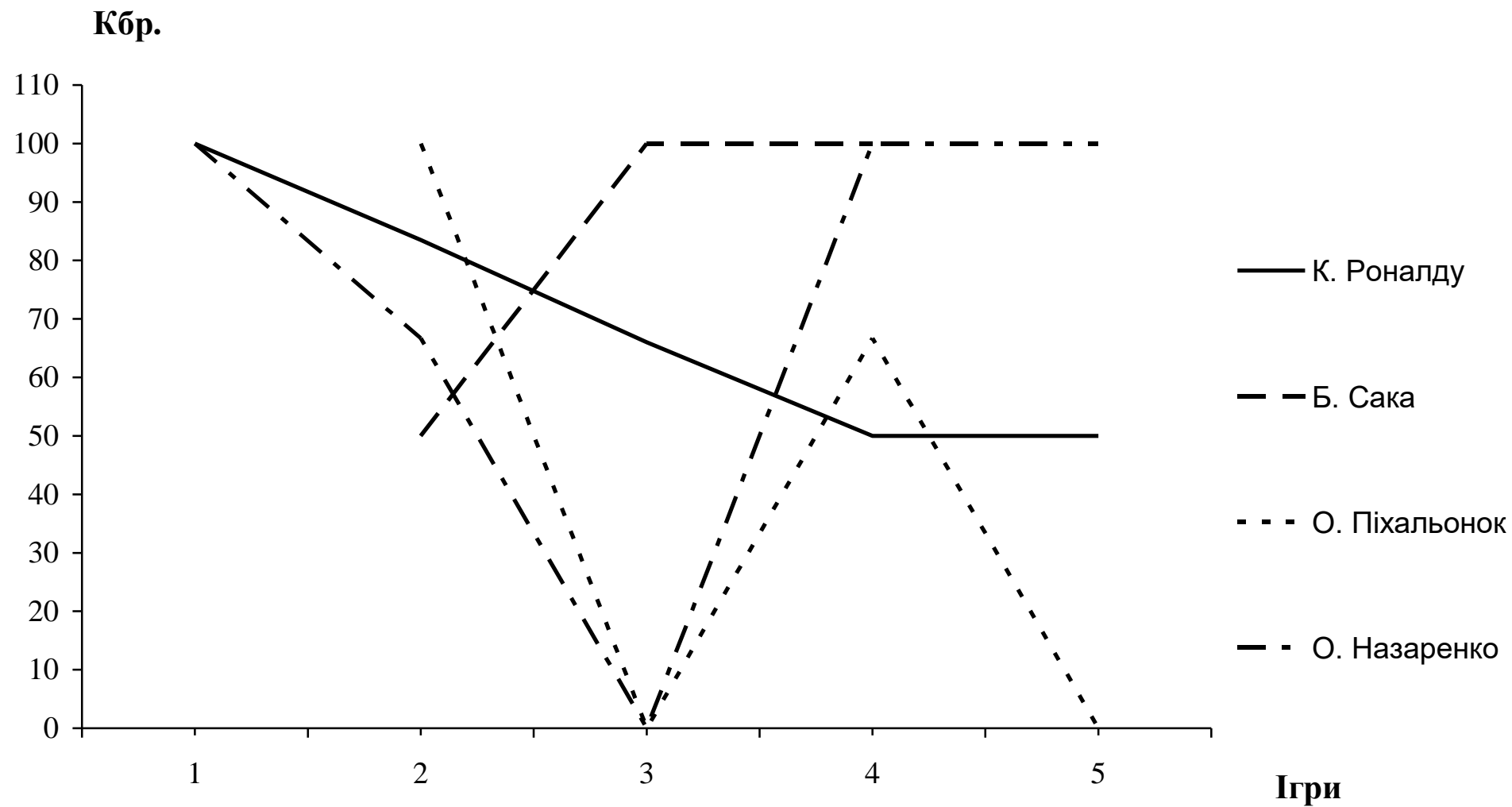

Рис. 3.13. Показники коефіцієнта браку ударів по воротах

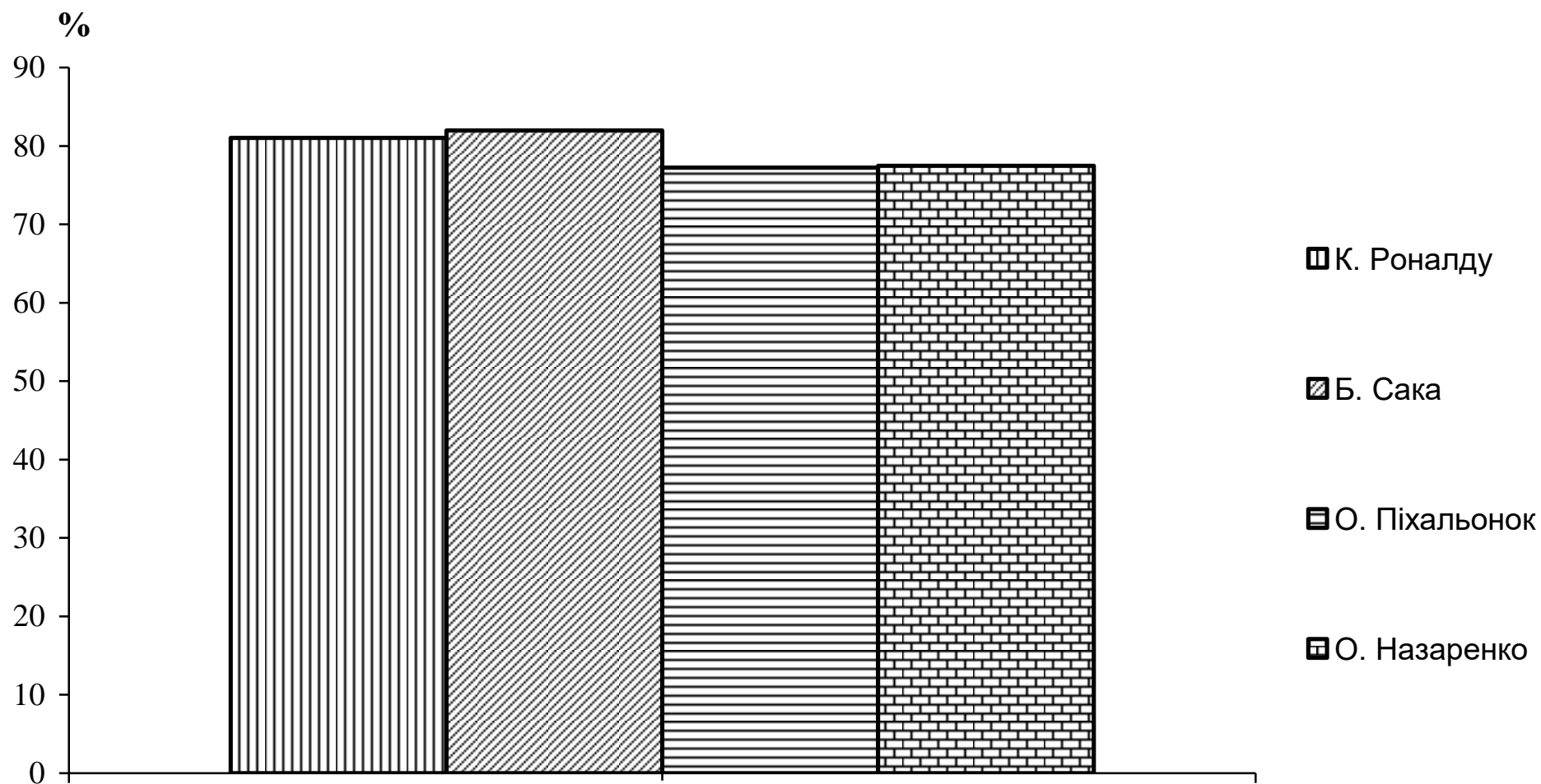

Рис. 3.14. Показники середнього коефіцієнта ефективності

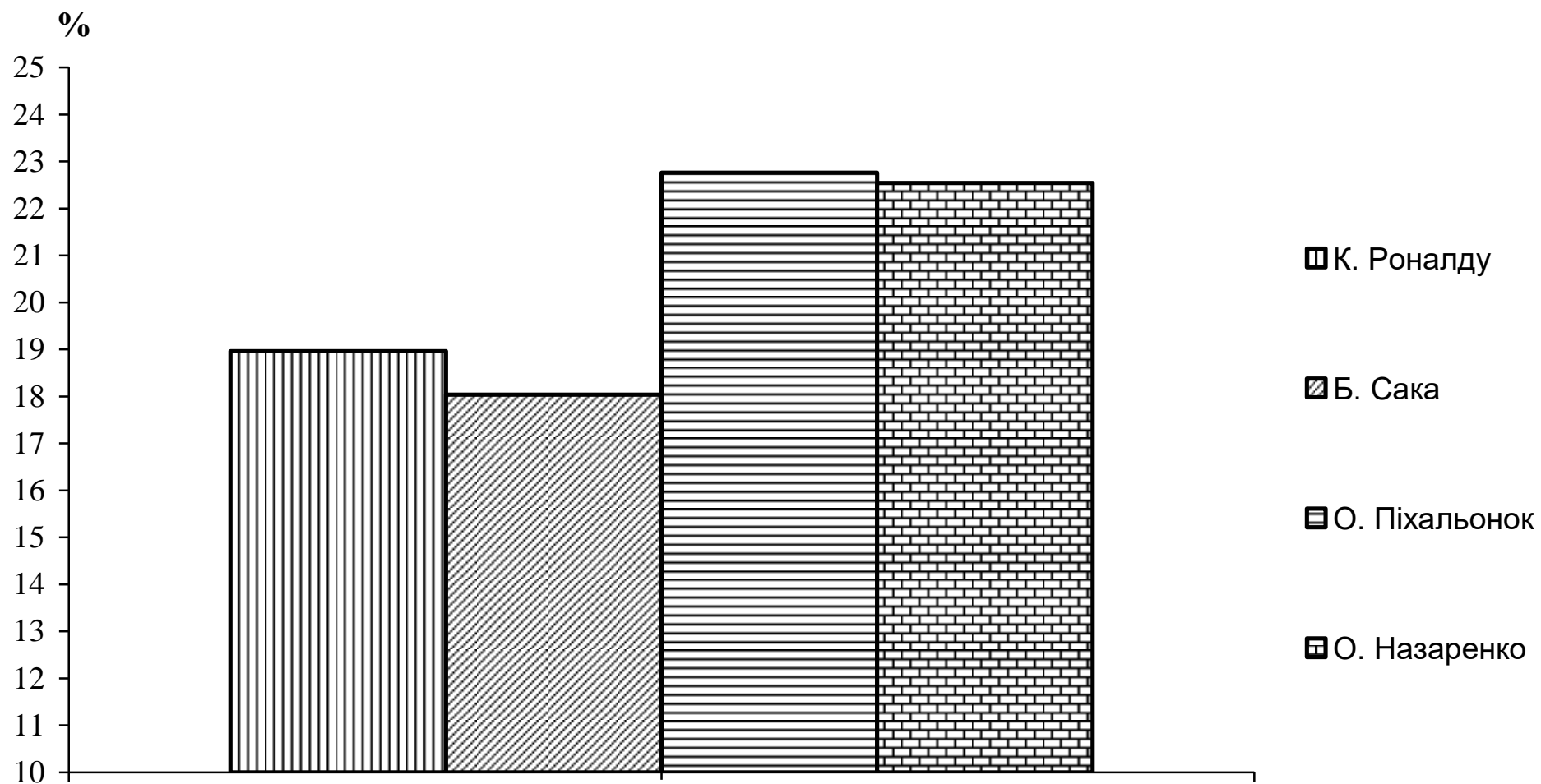

Рис. 3.15. Показники середнього коефіцієнта браку

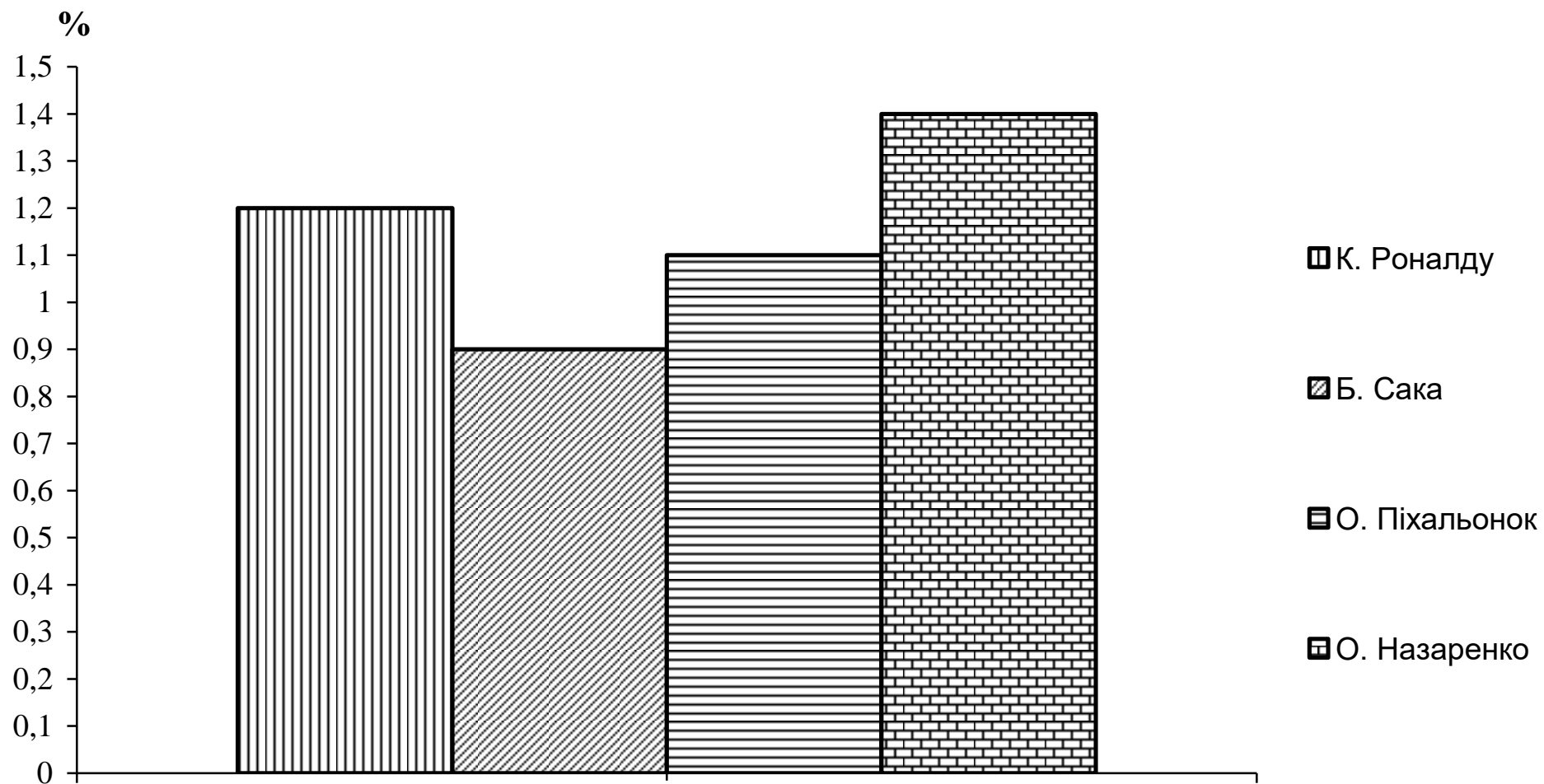

Рис. 3.16. Показники середнього коефіцієнта активності

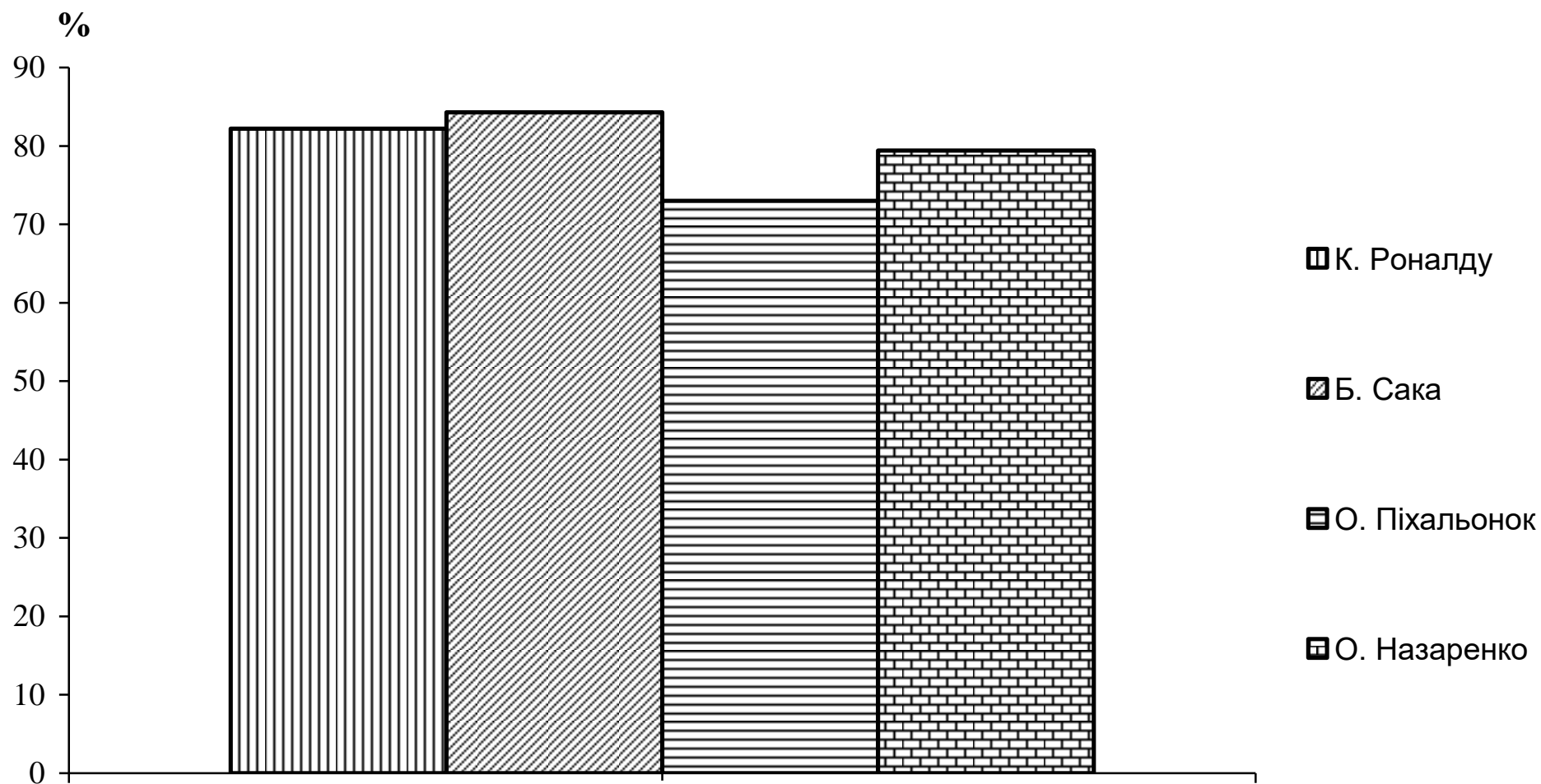

Рис. 3.17. Показники середнього коефіцієнта ефективності передачі м'яча

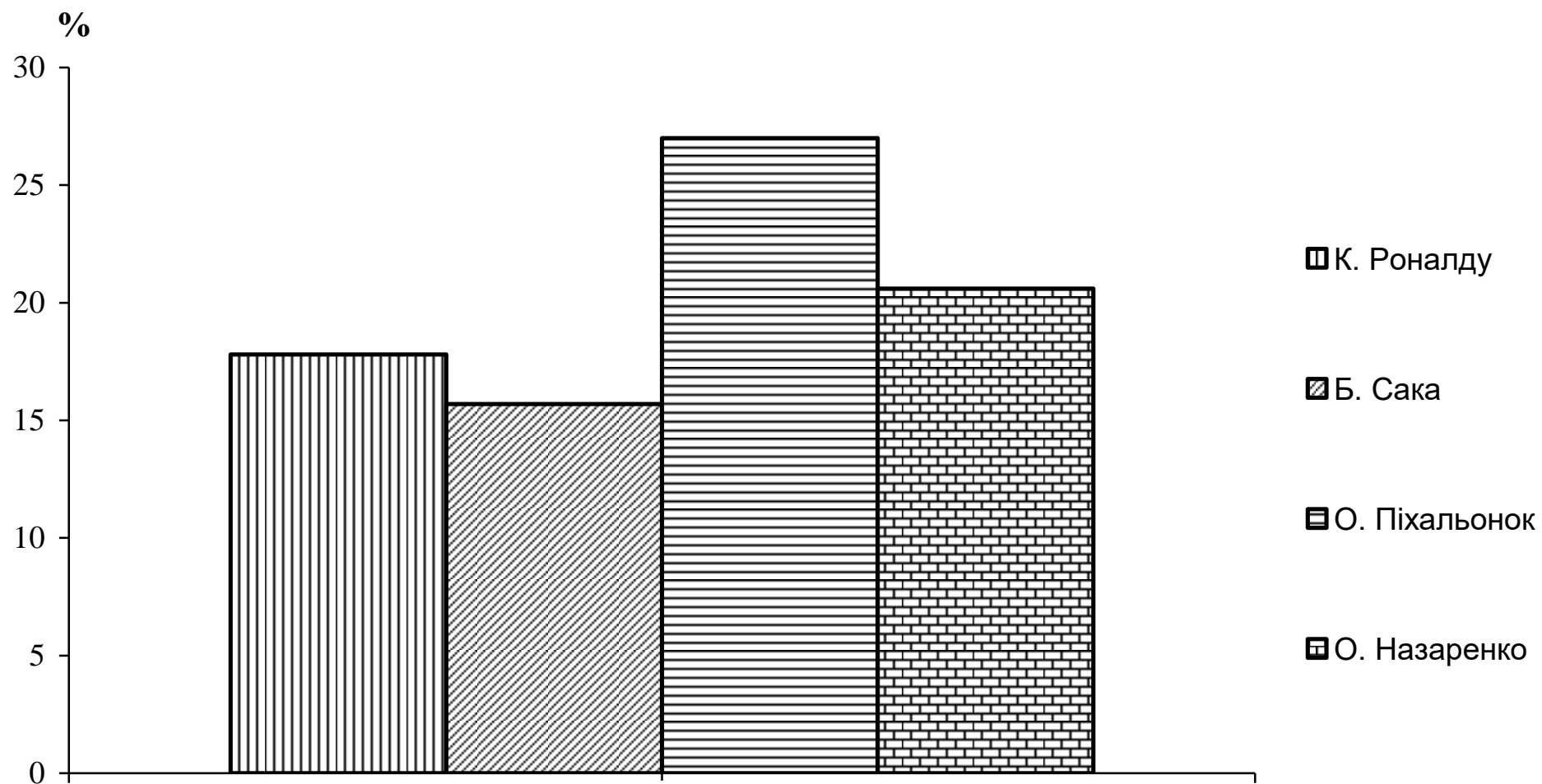

Рис. 3.18. Показники середнього коефіцієнта браку передачі м'яча

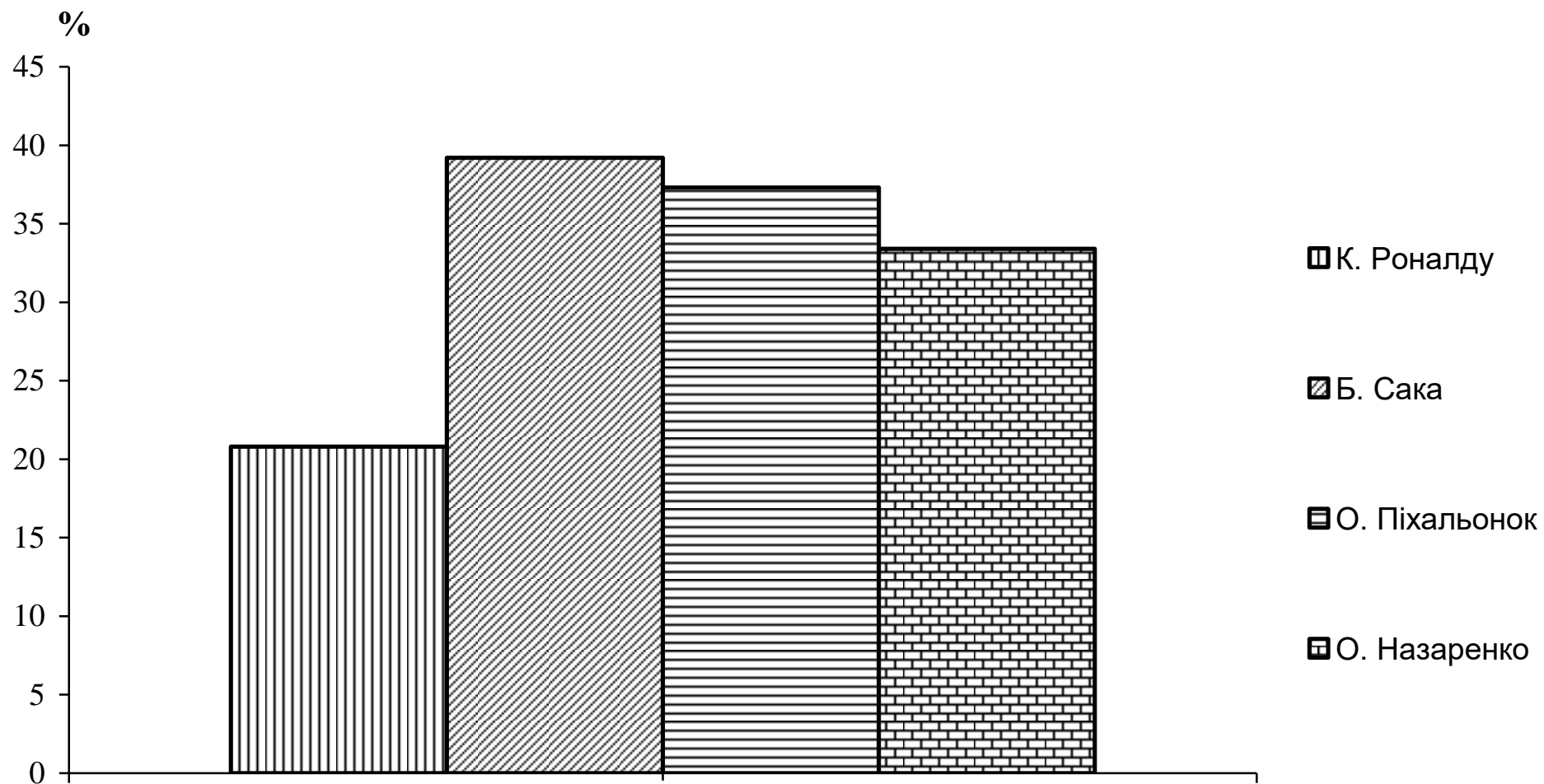

Рис. 3.19. Показники середнього коефіцієнта ефективності відбору м'яча

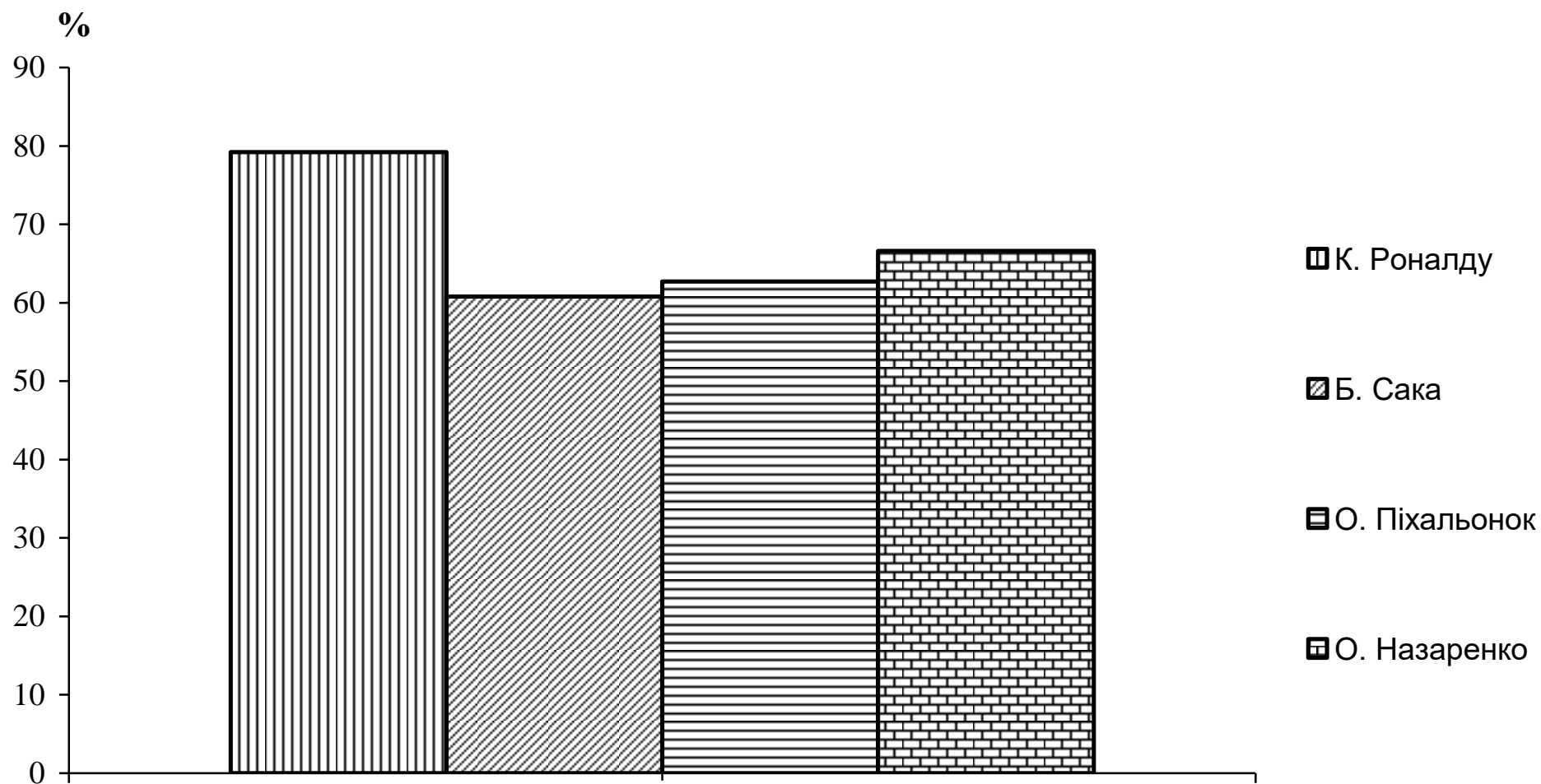

Рис. 3.20. Показники середнього коефіцієнта браку відбору м'яча

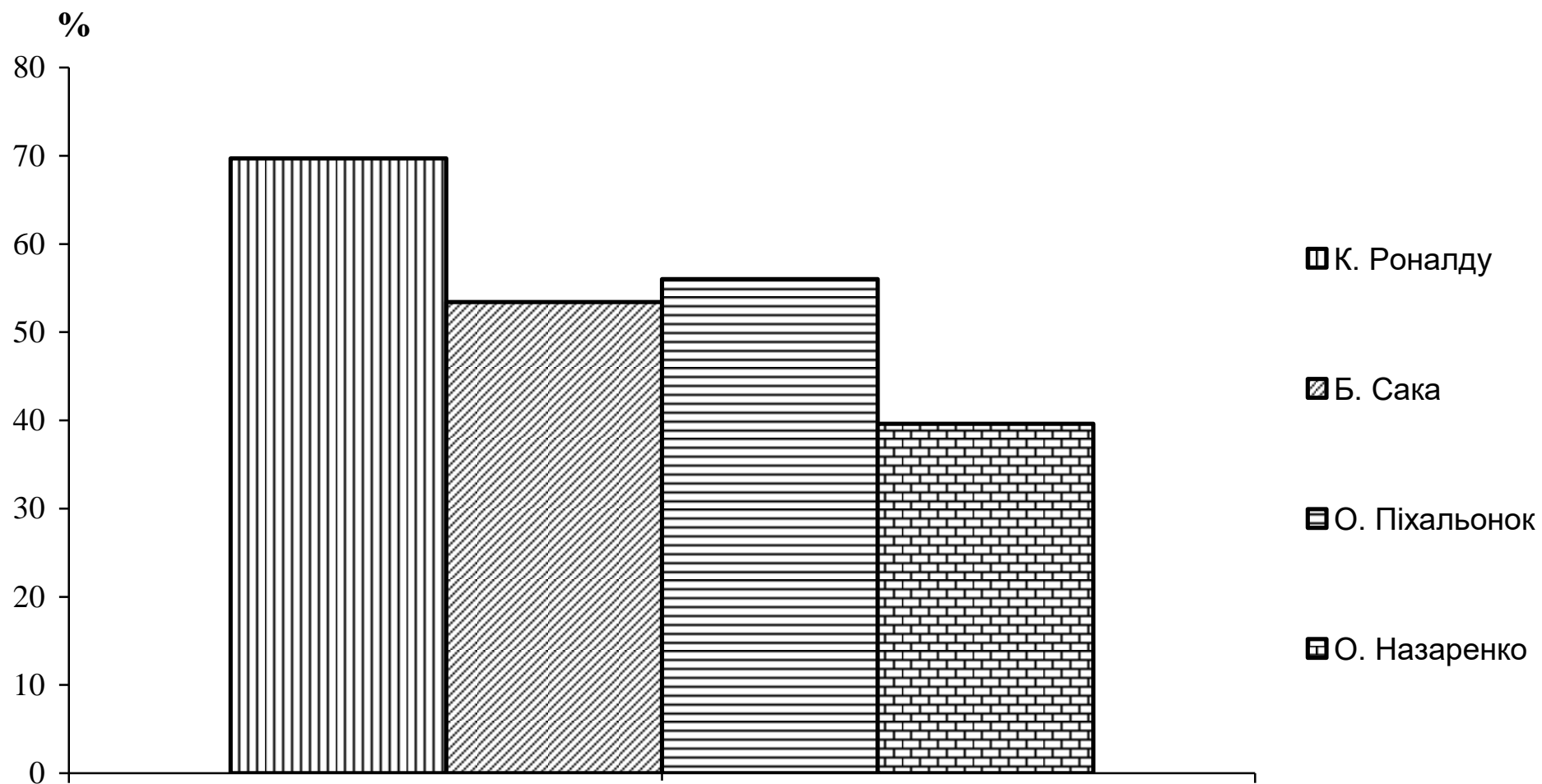

Рис. 3.21. Показники середнього коефіцієнта ефективності обведення

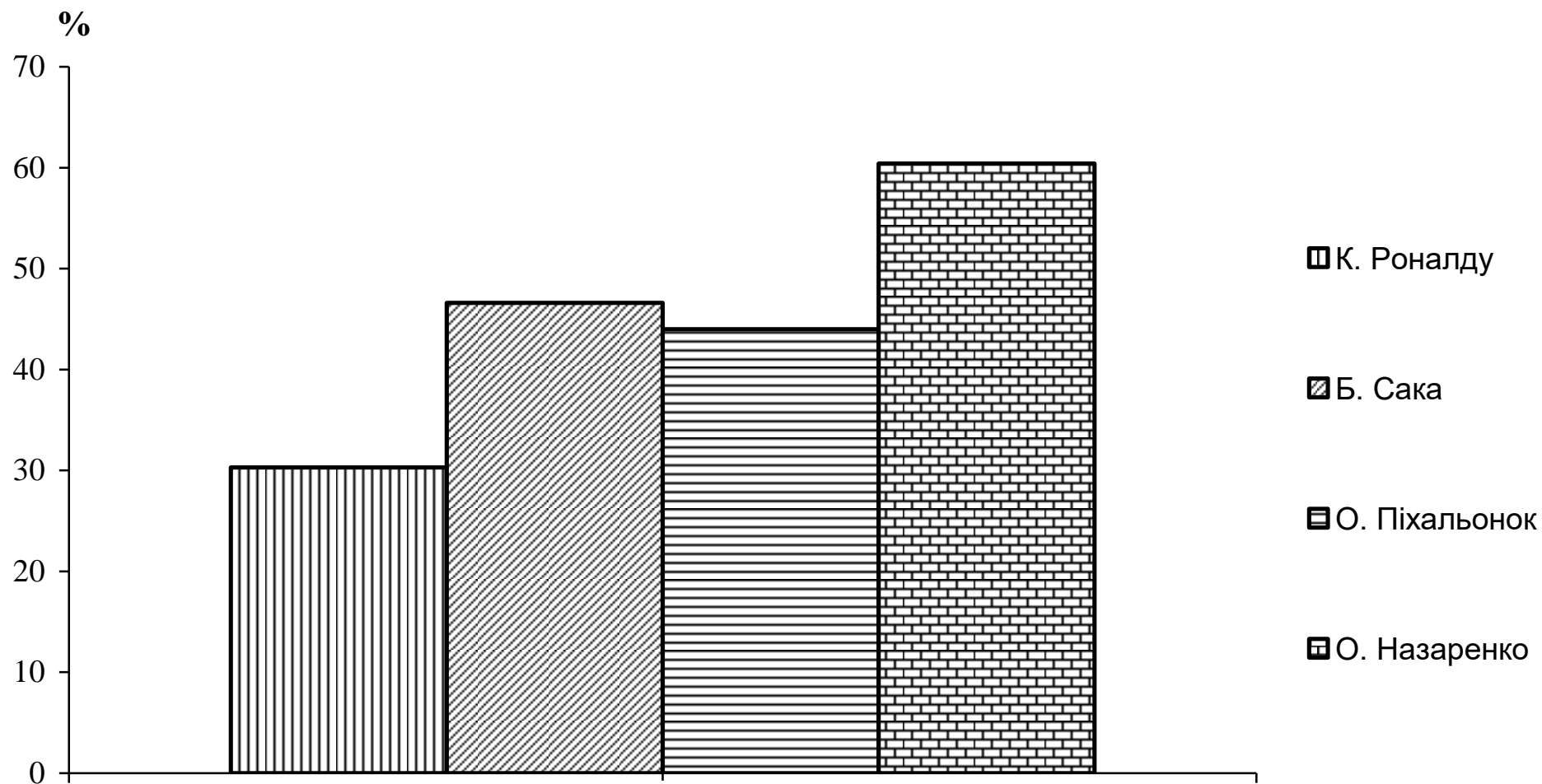

Рис. 3.22. Показники середнього коефіцієнта браку обведення

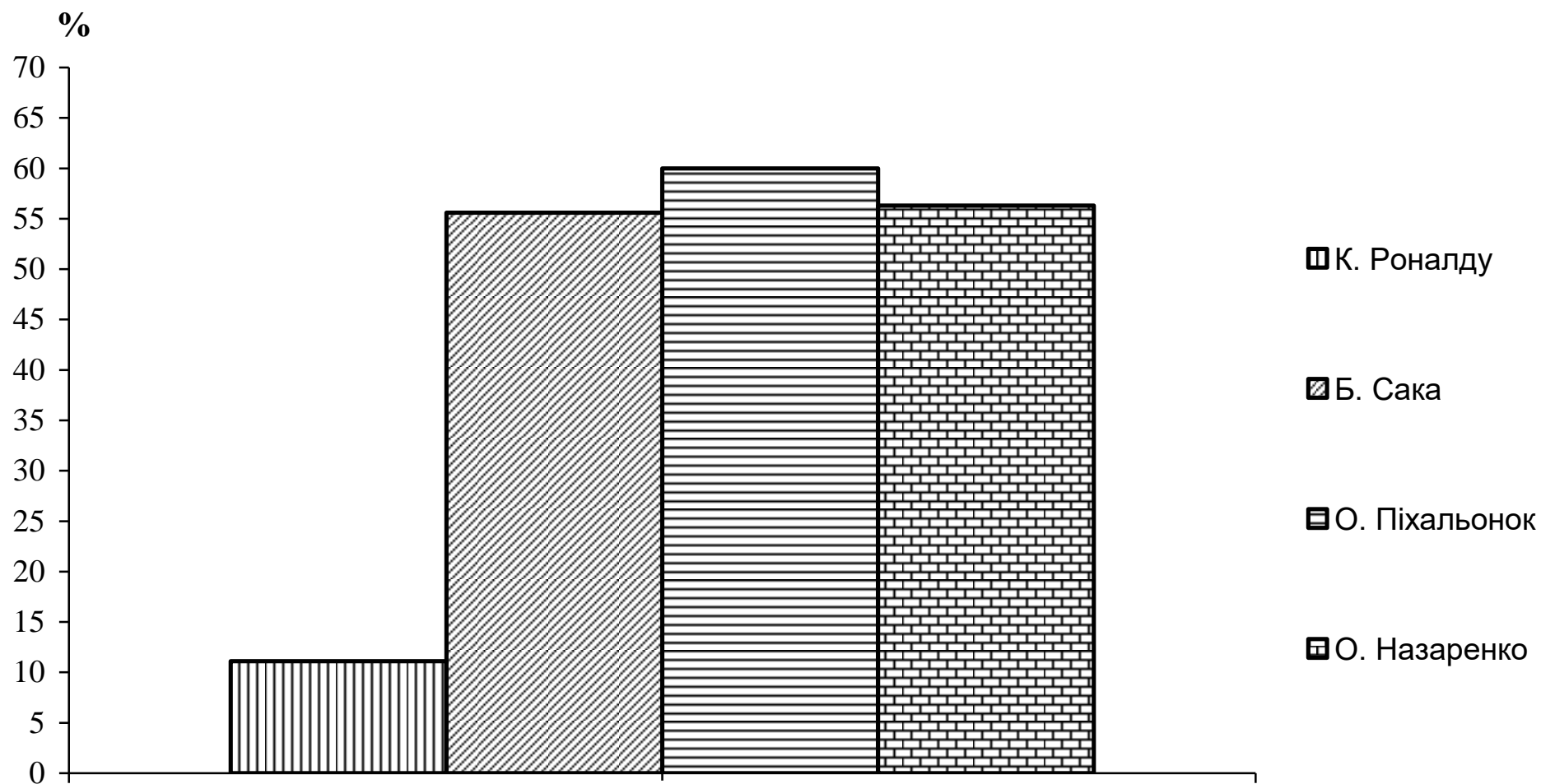

Рис. 3.23. Показники середнього коефіцієнта ефективності гри головою

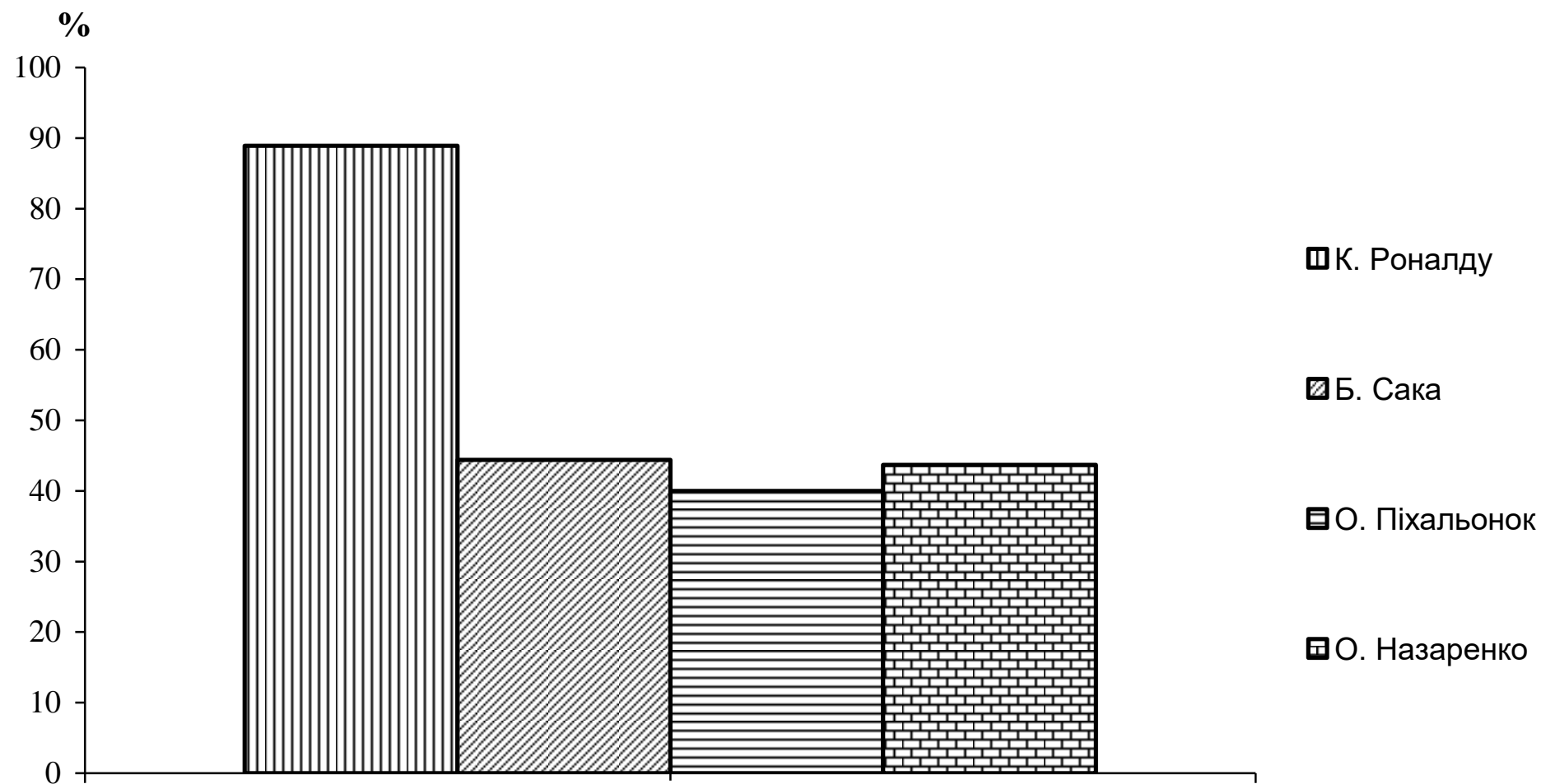

Рис. 3.24. Показники середнього коефіцієнта браку гри головою

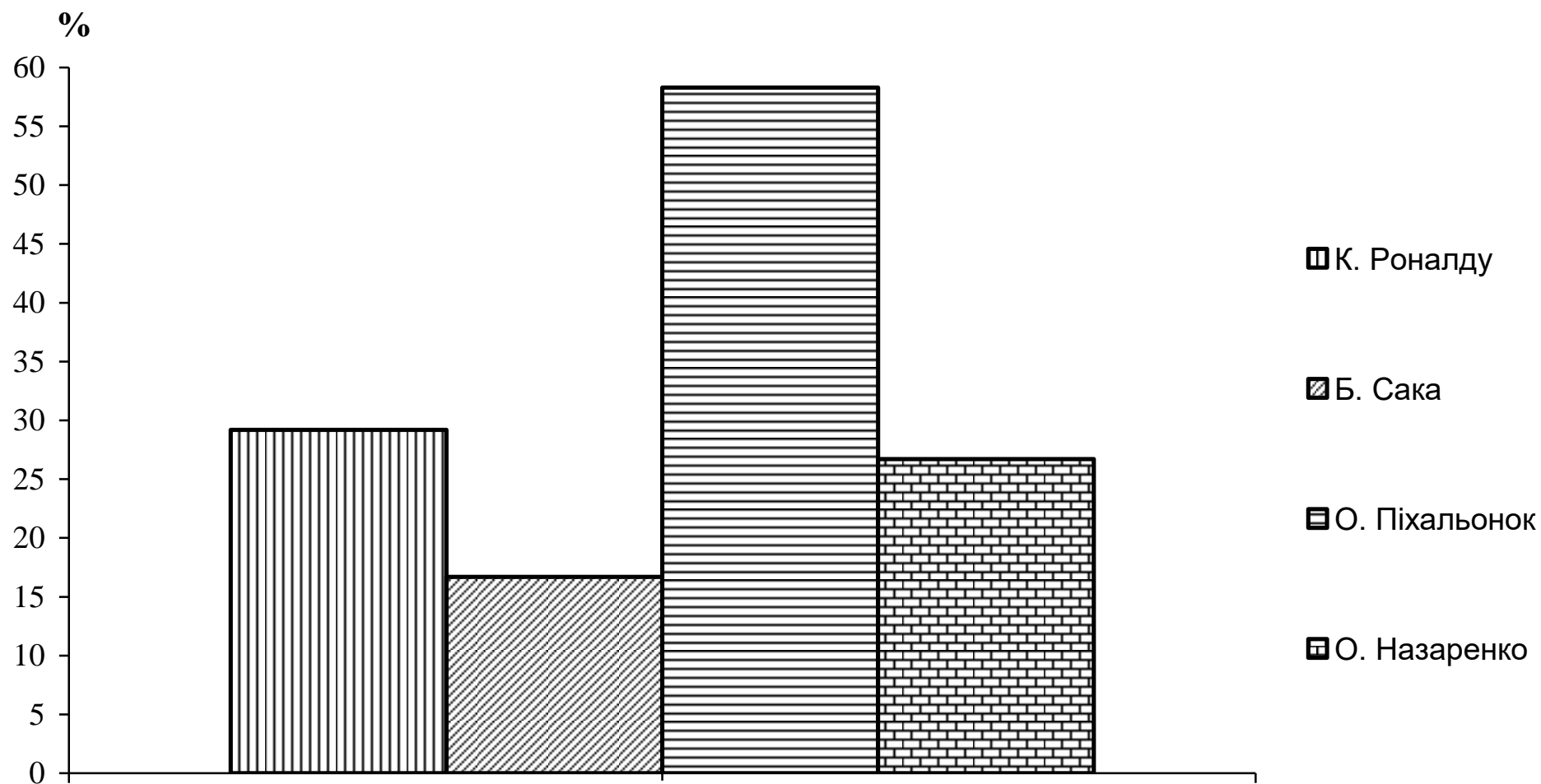

Рис. 3.25. Показники середнього коефіцієнта ефективності ударів по воротах

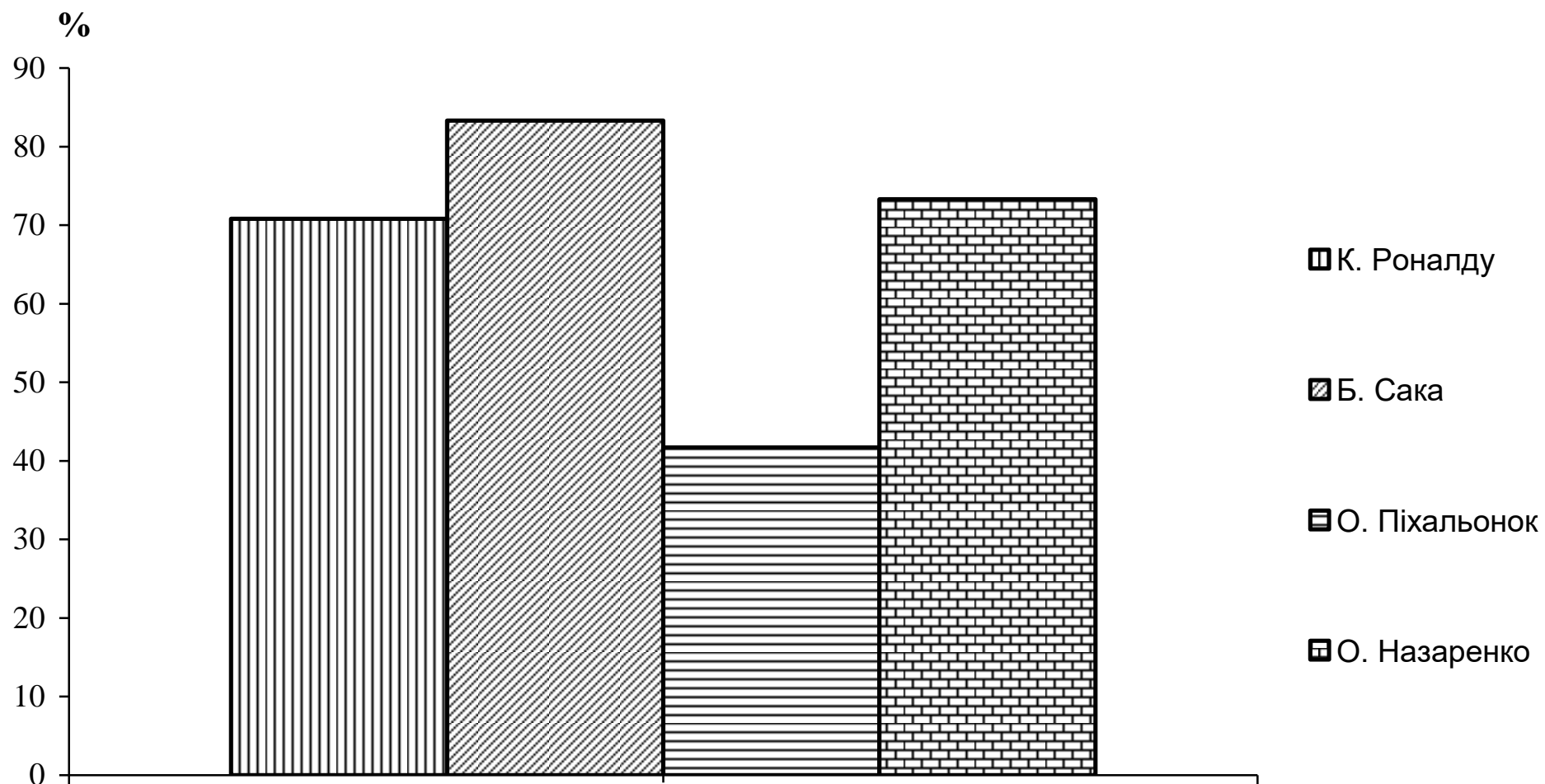

Рис. 3.26. Показники середнього коефіцієнта браку ударів по воротах

Висновки до третього розділу

Ми провели дослідження змагальної діяльності, які здійснювалися за допомогою відеозапису ігор, а так само за допомогою реєстрації техніко-тактичних дій в іграх кваліфікації ЧС-2026 і Ліги Європи, Ліги Чемпіонів, чемпіонату Англії, кубку футбольної ліги Англії, чемпіонату Саудівської Аравії, Суперкубку Саудівської Аравії, чемпіонату та кубку України, товариських матчів. У ході дослідження визначили кількість ТТД та вчислили коефіцієнти ефективності, браку і активності.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Проведені дослідження в іграх кваліфікації ЧС-2026 і Ліги Європи, Ліги Чемпіонів, чемпіонату Англії, кубку футбольної ліги Англії, чемпіонату Саудівської Аравії, Суперкубку Саудівської Аравії, чемпіонату та кубку України, товариських матчів з погляду оцінки змагальної діяльності крайніх півзахисників (вінгерів) вивели наступні показники:

1. Найефективніше діяв крайній півзахисник команди «Динамо» О. Піхальюнок. Його коефіцієнт ефективності склав 88,3% (рис. 3.3). Якнайменшу ефективність продемонстрував гравець команди «Полісся» О. Назаренко. Так, в матчі чемпіонату України з командою «Динамо» його Кеф. – 69,7% (рис. 3.4).

Порівнюючи показники ігрової діяльності О. Піхальюнка і О. Назаренка, виявлено, що найбільший брак у О. Назаренко – 30,3%, а якнайменший брак у О. Піхальюнка – 11,7% (рис. 3.3).

2. Досліджуючи коефіцієнт активності встановлено, що щонайвищий Какт. належить О. Назаренко – 22,4% (рис. 3.4).

3. Порівнюючи коефіцієнти ефективності передач м'яча, відбору, обведення, гри головою, ударів видно, що Кеф. передач м'яча розташовані вузьким фронтом (рис. 3.4, 3.6, 3.8, 3.10, 3.12).

4. Найбільший середній коефіцієнт ефективності належить Б. Сака – 81,96%, якнайменший О. Піхальюнка – 77,24%. У К. Роналду Кеф. склав 81,04%, у О. Назаренко – 77,46%.

5. Середній коефіцієнт браку у О. Піхальюнка рівний 22,76%, у О. Назаренко – 22,54%, у К. Роналду – 18,96%, у Б. Сака – 18,04% (рис. 3.15).

6. Середній коефіцієнт активності у О. Назаренко рівний 1,4%, у К. Роналду – 1,2%, у О. Піхальюнка рівний 1,1%, у Б. Сака – 0,9% (рис. 3.16).

7. Одержані середні дані ефективності і браку передач, відбір, обведення, ігри головою, ударів виявили наступні показники досліджуваних футболістів:

К. Роналду

Кеф. передач мяча=82,2%; Кбр. передач мяча=17,8%;

Кеф. відбору мяча=20,8%; Кбр. відбору мяча=79,2%;
 Кеф. обводки=69,7%; Кбр. обводки=30,3%;
 Кеф. ігри головою=11,1%; Кбр. ігри головою=88,9%;
 Кеф. ударов=29,2%; Кбр. ударов=70,8%;

Б. Сака

Кеф. передач мяча=84,3%; Кбр. передач мяча=15,7%;
 Кеф. відбору мяча=39,2%; Кбр. відбору мяча=60,8%;
 Кеф. обводки=53,4%; Кбр. обводки=46,6%;
 Кеф. ігри головою=55,6%; Кбр. ігри головою=44,4%;
 Кеф. ударов=16,7%; Кбр. ударов=83,3%;

О. Піхальонок

Кеф. передач мяча=73%; Кбр. передач мяча=27%;
 Кеф. відбору мяча=37,3%; Кбр. відбору мяча=62,7%;
 Кеф. обводки=56%; Кбр. обводки=44%;
 Кеф. ігри головою=60%; Кбр. ігри головою=40%;
 Кеф. ударов=58,3%; Кбр. ударов=41,7%;

О. Назаренко

Кеф. передач мяча=79,4%; Кбр. передач мяча=20,6%;
 Кеф. відбору мяча=33,4%; Кбр. відбору мяча=66,6%;
 Кеф. обводки=39,6%; Кбр. обводки=60,4%;
 Кеф. ігри головою=56,3%; Кбр. ігри головою=43,7%;
 Кеф. ударов=26,7%; Кбр. ударов=73,3%;

8. Результати проведених досліджень показали, що при виконанні техніко-тактичних прийомів якнайменша кількість браку спостерігалася у гравців середини поля, виступаючих в чемпіонаті Англії (Б. Сака – 18,04%; в чемпіонаті Саудівської Аравії К.Роналду – 18,96%), а найбільший у представників України (О. Піхальонок – 22,76%; О. Назаренко – 22,54%).

9. Дані ігрової діяльності вінгерів, свідчать про те, що найстабільнішу гру показують гравці чемпіонату Англії та Саудівської Аравії, їх показники на

приведених графіках розташувались більш вузьким фронтом, у відмінності від показників вітчизняних футболістів.

ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Проведені дослідження показали, що серед техніко-тактичних дій у відсотковому співвідношенні за матч якнайбільше півзахисниками використовується передача м'яча, де кожна третя передача неточна. Передачі м'яча фахівці називають мовою футболу, і тому представляється доцільним порекомендувати вітчизняним півзахисникам використовувати в учбово-тренувальному процесі наступні вправи для вдосконалення якості передач:

1. Футболіст розташовується спиною до м'яча, який від нього в метрі. Партнер на відстані 30-35м рухається упоперек поля в будь-якому напрямі. По сигналу партнера, перший гравець повинен швидко розвернутися і, не зупиняючись, зробити точну передачу на партнера, швидко визначивши його місцезнаходження.

2. Ігрова вправа 5x5. На одній половині, упоперек поля 5 нападаючих грають проти 5 захисників з воротарями. Взяття воріт зараховується: а) після передачі м'яча партнеру в один дотик; б) після удару в один дотик; у) після флангової передачі.

3. Передачі м'яча в парах на відстані до 20-25 м один від одного. У два дотика: прийом м'яча з відходом, другим дотиком – передача м'яча партнеру, який знаходиться у русі.

4. Двоє футболістів з м'ячем розташовуються один напроти одного на відстані 25-30 м, ще 2 гравці без м'яча розташовуються між ними. По сигналу двоє гравців без м'яча спрямовуються до гравця, що володіє м'ячем позначаючи пресинг, гравець, що володіє м'ячем, віддає довгу передачу партнеру. Гравці без м'яча спрямовуються до футболіста з м'ячем. Через 6-8 повторень групи футболістів міняються місцями.

5. Передача м'яча в парах, двома м'ячами на відстані 15 метрів. Гравець виконує передачу м'яча верхом партнеру, який виконує передачу м'яча низом партнеру.

6. Проведені спостереження і дослідження за сильнішими командами Європи дозволили з певним ступенем умовності формалізувати ті способи, які

використовуються цими командами для подолання масованої оборони, де важливу роль виконують лінійні півзахисники. Виявилось, що їх небагато, можна виділити три основні способи доставки м'яча в зону проникаючої атаки: «перекидання м'яча», «відкривання під передачу» і «відкривання по дузі».

7. Чотири футболісти організують квадрат із стороною 12м, а п'ятий – у середині квадрату. Завдання футболістів, роблячи передачі у визначеному порядку, виконати перебігання убік і на місце гравця, якому переданий м'яч.

8. Ігрова вправа 6х6. На одній половині упоперек поля двоє воріт з воротарями. Взяття воріт зараховується: а) після переводу м'яча з флангу на фланг; б) після довгої передачі.

9. У квадраті 16х16 грають 2 команди по 3 футболісти у кожній. Завдання – провести м'яч за допомогою передач в один-два дотики через лінію суперника, щоб виграти одне очко. Час гри 2-5 хвилин, потім активний відпочинок 2 хв.

10. Для того, щоб підвищити точність ударів, виконуваних в штрафній площі під кутом до воріт, та ще при цьому в падінні і у контакті з суперником, гравцям необхідно у тренуваннях удари виконувати в штрафній площі під кутом до воріт, обов'язково в падінні і у контакті з суперником.

«Перекидання м'яча». Суть цього способу полягає у тому, що гравці атакуючої команди з глибини поля просто перекидають м'яч у повітрі над головами суперників партнеру, розташованому у лінії штрафного майданчика.

Перекидання м'яча у повітрі особою несподіванкою для суперника, що обороняється, не представляє, тому що м'яч летить досить довго і усі гравці можуть зорієнтуватися. Тому в цих випадках на перше місце виходить майстерність того футболіста, якому виконується передача, його вміння грати головою, вміння прийняти м'яч, що летить у повітрі, і продовжити атаку.

«Відкривання під передачу». Мова іде про дії атакуючого гравця, що знаходиться як би «усередині» порядків масованої оборони суперника. У цих ситуаціях, головне для цього футболіста зуміти «відірватися» від конкретного захисника, а також за рахунок переміщень поставити оборонця перед необхідністю вибору: потрібно або переслідувати атакуючого гравця, переслідувати його до

кінця або «передавати» партнеру, в який момент виконати «передачу» гравцю, якого опікають і т.д. А чим більше варіативність вибору рішень у тих, що обороняються, тим більше у них шансів зробити помилку. «Відкривання під передачу» може бути виконане по-різному, але футболісти високого класу частіше використовують чотири найефективніших варіанту.

Варіант А. Неочікуваний відскік від опікаючого гравця у напрямі партнера, що володіє м'ячем, і отримання м'яча в положенні спиною або боком до воріт суперника. У цих ситуаціях дуже цінно вміння футболіста при отриманні м'яча швидко розвернутися обличчям до суперника і, починаючи переміщення з м'ячем уперед, обіграти захисника на зустрічному русі. І саме таким вмінням відрізняються сильніші гравці світу.

Варіант Б. При відскоку від суперника атакуючому гравцю не завжди вдається розірвати контакт і тоді доводиться відкриватися «човником», виконуючи декілька (два-три, а іноді і більше) підряд коротких човникових ривків. Якщо при тому в одному з човникових рухів гравець «відкривається» від опікуна під час «відскоку» у напрямі партнера, що володіє м'ячем, то одержує м'яч в ноги, а коли випереджає свого «візаві» під час ривка у напрямі воріт суперника, партнер передає (закидає) м'яч йому на хід. Головне завдання футболіста який відкривається «човником» - розірвати контакт з суперником за рахунок ривків зі зміною напрямків переміщень. А для гравця з м'ячем важливо визначити які з човникових переміщень його партнера ложні, а після якого необхідно віддати пас.

Варіант В. Відкривання по дузі. Це один з найефективніших варіантів дій гравця для отримання м'яча. Таке відкриття може виконуватися у самих різних напрямках як з рухом до партнера, що володіє м'ячем, так і в русі в протилежному напрямі. Переваги «відкривання по дузі» полягає у тому, що гравець весь час знаходиться у вигідному становищі для отримання м'яча у ноги і на хід, а у тих, що обороняються виникають труднощі з визначенням напрямку свого переміщення. Якщо він переслідуватиме свого підлеглого рухаючись по дузі (по внутрішньому радіусу), то може опинитись спиною до атакуючого або спиною

до м'яча, а може бути і так, що в якийсь момент одночасно втратить контроль над м'ячем і суперником. Якщо ж гравець, що обороняється, починає переміщатися по прямій, напереріз передбаченому напрямку руху атакуючого гравця, то фактично залишає його вільним. Окрім цього, той, що відкривається по дузі опиняється у дуже вигідному положенні, коли опікун вирішує «передати» його партнеру по обороні. Як правило, цей партнер знаходиться в статичному положенні спиною до своїх воріт, а вірогідність того, що атакуючий гравець потрапить «поза грою», в подібних ситуаціях дуже мала.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авраменко В. Г., Джус О.М., Костюкевич В.М. та ін. Футбол: навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності. Київ: Республіканський науково-методичний кабінет, 2003. 105 с.
2. Артими'юк Н., Пітин М. Фізична підготовленість футболістів на етапі початкової підготовки *Перший крок у науку: матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф.* Луганськ, 2010. С 3-7.
3. Артющенко А.О. Виховання вольових якостей у школярів у процесі занять фізичною культурою *Фізичне виховання в школі.* 2002. №2. С. 30-32.
4. Бондарев Д., Сіренко Р., Гальчинський В. Оцінка фізіологічної реакції організму під час виконання специфічних вправ футбол (ігри на зменшеному полі) *Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту.* Львів, 2009. Вип 13, т. 1. С. 48–53.
5. Ванжура В. Оцінювання тренуваності юних футболістів *Фізичне виховання в школі.* 2002. №1. С. 7-8.
6. Василюк В. М. Основи футболу : Навчально-методичний посібник. Рівне : О. Зень, 2020. 268 с.
7. Віхров К.Л. Футбол у школі: Навчально-методичний посібник . Київ: Комбі ЛТД, 2002. 256 с.
8. Войтенко С. Порівняльні дані рівня розвитку швидкісно-силових якостей футболістів *Матеріали наукової конференції, присвяченої 110-річчю українському футболу “Футбол в Україні – витоки, традиції, перспективи”.* Львів-Київ, 2004. С. 266-270.
9. Волков В. Вікові особливості розвитку фізичних здібностей юних футболістів на різних етапах багаторічного спортивного удосконалення. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова,* 10 (51). 2014. С. 12–15.

10. Го Пенчен, Кун Сянлінь, Дяченко А. Функціональна підготовка спортсменів у водних видах спорту. Київ: НПФ “Славутич-Дельфін”. 2021. 243 с.
11. Гринченко І. Б., Шестіпалов І. В., Тихонова А. О. Порівняльний аналіз фізичної і технічної підготовленості гравців різного амплуа студентської футбольної команди. *Health, sport, rehabilitation*. № 4. 2018. С. 30-39.
12. Данчук П., Куц О. Футбол як засіб підвищення обсягу рухливої активності і фізичної підготовленості хлопців 12-14 років, які проживають в зоні підвищеної радіації *Матеріали наукової конференції, присвяченої 110-річчю українському футболу “Футбол в Україні – витоки, традиції, перспективи”*. Львів-Київ, 2004. С. 251-255.
13. Діхтяренко З.М. Футбол як засіб формування наполегливості у молодших школярів сучасної загальноосвітньої школи *Матеріали наукової конференції, присвяченої 110-річчю українському футболу Футбол в Україні – витоки, традиції, перспективи*. Львів-Київ, 2004. С. 290-301.
14. Дуб І.М. Розвиток швидкісно-силових якостей школярів 12-14 років на уроках фізичної культури в умовах підвищеної радіації: Автореф. дис. ... канд. наук з фізич. вих. і спорту. Луцьк, 1999. 18 с.
15. Дулібський А.В. Модельні характеристики юних футболістів 14-16 років учнів училища фізичної культури *Науковий вісник Волинського державного університету*. Луцьк: ВДУ ім.Лесі Українки, 1999. С. 963-965.
16. Дулібський А.В., Фалес Й.Г. Техніко-тактична підготовка юних футболістів. Київ, 2001. 61 с.
17. Дулібський А.В., Ященко А.Г., Ніколаєнко В.В. Спортивний відбір у футболі. Київ: Науково-методичний комітет Федерації футболу України, 2003. 135 с.
18. Журід С.М. Теорія та методика обраного виду спорту (футбол): [навчальний посібник] С.М. Журід. Харків, ХДАФК, 2012. 185 с.

19. Зєнов М.М., Перцухов А.А. Розвиток швидкісних можливостей юних футболістів 15-17 років. Збірник наукових праць Харківської державної академії фізичної культури. Харків: ХДАФК, 2015. №2. С. 80-82.
20. Зінченко О.О., Васильчук А.Г. Уроки з футболу в школі: Навчальний посібник. Київ-Чернівці, 2002. – 213 с.
21. Кокарева С. Система табата як напрямок удосконалення процесу фізичної підготовки футболістів. Фізична культура, спорт та здоров'я нації: збірник наукових праць. Вип. 3(22). Вінниця: ТОВ «Планер», 2017. С. 314-319
22. Коломієць Т. Футбол у школі – розвиток рухових якостей та джерело здоров'я школярів *Матеріали наукової конференції, присвяченої 110-річчю українському футболу “Футбол в Україні – витоки, традиції, перспективи”*. Львів-Київ, 2004. С. 271-280.
23. Костюкевич В. М., Шамардін В. М., Костюкевич В. М., Воронова В. І. та ін. Футбол: навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву. Київ: Республіканський науково-методичний кабінет, 2015. 148 с.
24. Костюкевич В.М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту): навчальний посібник. Вінниця: Планер, 2014. 616 с.
25. Коханець П. Аналіз показників змагальної діяльності кваліфікованих футзалістів. *Спортивний вісник Придніпров'я*, (2).2017. С. 87-90.
26. Латишев М., Квасниця О., Спесивих О., Квасниця І. Прогнозування: методи, критерії та спортивний результат. *Спортивний вісник Придніпров'я*, (1). 2019. С. 39-47.
27. Лизогуб В.С., Безкопильний О.П. Методологічні аспекти відбору дітей до соціалізованих груп з футболу. *Матеріали наукової конференції, присвяченої 110-річчю українському футболу “Футбол в Україні – витоки, традиції, перспективи”*. Львів-Київ, 2004. С. 276-280.

28. Линець М.М. Основи методики розвитку рухових якостей: Навчальний посібник. Львів: Шахтар, 1997. 207 с.
29. Лісенчук Г, Тищенко В, Ван Лейбо, Шеховцова К. Напрями удосконалення технології поточного управління у футболі. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2020. 3. 31-37. <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2020.3.31-37>
30. Луппов В.В., Перцухов А.А. Силова підготовка футболістів 17-18 років різних ігрових амплуа *Збірник наукових праць Харківської державної академії фізичної культури*. Харків: ХДАФК, 2015. №2. С. 131-135.
31. Мітова О.О. Уніфікований алгоритм комплексного контролю підготовленості спортсменів у командних спортивних іграх. *Наука в олімпійському спорті*. № 2, 2019. С. 16-28.
32. Мулик В.В., Перевозник В.І., Перцухов А.А. Характеристика епізодів гри в штрафному майданчику команди суперника *Слобожанський науково-спортивний вісник: наук.-теорет.журн*. Харків: ХДАФК, 2015. - №3 (47). С. 75-79.
33. Муха М.В. Футбол. Методичні вказівки з організації та методики проведення занять з фізичної культури спеціалізація – “Футбол” для студентів усіх спеціалізацій. Київ, 2000. 18 с.
34. Нечмірьов Є.І. Спеціальна підготовленість футболістів 16-17 років різних ігрових амплуа *Збірник наукових праць Харківської державної академії фізичної культури*. Харків: ХДАФК, 2016. №3. С. 87-91.
35. Ніколаєнко В. В. Система багаторічної підготовки футболістів до досягнення вищої спортивної майстерності: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора наук з фізичного виховання і спорту: спец. 24.00.01 «Олімпійський і професійний спорт». 2015. С. 40.
36. Ніколаєнко В. В., Лісенчук Г. А., Повисший М. П. та ін. Футбол: навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву та шкіл вищої спортивної

майстерності. Київ: Республ. наук.-метод. кабінет Міністерства України у справах молоді і спорту, 1995. 117 с

37. Перевозник В. І. Вплив спеціальних засобів на швидкісні здібності юних футболістів 12–13 років. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. Харків, 2011. № 4 (27). С. 78–81.

38. Перевозник В. І. Динаміка розвитку швидкісних здібностей юних футболістів 12, 13, 14 років. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. Харків, 2014. № 4 (42). С. 50–53.

39. Перевозник В.І. Анатомо-фізіологічні особливості розвитку юних футболістів. *Проблеми і перспективи розвитку спортивних ігор та одноборств у закладах вищої освіти Матеріали XVI наукової конференції*. Харків, 2020. С.77-80.

40. Перевозник В.І. Навчальний посібник Для студентів спеціалізації футбол і слухачів курсів підвищення кваліфікації ХДАФК. Харків, 2019.

41. Перевозник В.І., Перцухов А.А. Розвиток рухових якостей юних футболістів 13-14 років *Спортивні ігри*. Харків, 2018. №3 (8). С. 74-82.

42. Платонов В.М. Сучасна система спортивного тренування: [підручник]. Київ: Перша друкарня, 2020. 704 с.

43. Платонов В.Н., Булатова М.М. Фізична підготовка спортсмена. Київ : Олімпійська література, 1995. 317 с.

44. Сапрун С. Т., Корнієнко С. Н., Кузь Ю. С. Загальна фізична підготовка футболістів на різних етапах багаторічної підготовки *Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури /фізична культура і спорт/ : збірник наукових праць*. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. Вип. 9 (117) 19. С. 71-75.

45. Сіренко, Павло Олександрович. Інноваційні технології в фізичній підготовці кваліфікованих футболістів [Текст] : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.01 Львів. держ. ун-т фіз. культури. – Львів, 2015. – 18 с

46. Собко С., Воропай С., Собко Н., Гавришко С. Динаміка показників загальної фізичної підготовленості юних футболістів на етапі базової підготовки *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2015. № 2. С. 160-164
47. Соломонко В.В., Лисенчук Г.А., Соломонко О.В. Футбол: Підручник для студентів вищих учбових закладів фізичного виховання і спорту. Київ: Олімпійська література, 1997. 288 с.
48. Соломонко В.В., Лисенчук Г.А., Соломонко О.В., Пилипенко В.О. Футболу школі: Посібник для дітей та вчителів. Київ, 2019. 296 с.
49. Столітенко Є.В. Урок фізкультури з елементами футболу в 4 класі *Фізичне виховання в школі*. 2003. №3. С. 21-24.
50. Фалес Й.Г. Огерчук О.Ф., Колобич О.В., Дулібський А.В. Ігри та ігрові вправи техніко-тактичного характеру у підготовці футболістів. Львів: ВКП фірми ВМС, 1998. 112 с.
51. Футбол. Навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності. Київ, 2003. 105 с.
52. Хоменко, В.В., Юськів, С.М., Гузар, В.М., Свирида, В.С. Показники фізичної і технічної підготовленості футболістів різного амплуа студентської команди з футболу. *Спортивні ігри.*, 2 (16). 2020. С. 95-105. doi.org/10.15391/si.2020-1.10.
53. Чижик В. В., Романюк В. П. Функціональна та рухова підготовка юного футболіста. Луцьк : ПВД «Твердиня», 2012. - 340 с.
54. Шалар, О.Г. Гузар В.М., Хоменко В.В. Вплив спортивного тренування на фізичну та технічну підготовленість футболістів *Актуальні проблеми громадського здоров'я та рухова активність різних верств населення* : зб. статей I Всеукр. наук. конф., 11 квітня 2019 р. / уклад. С. К. Голяка. Херсон : ХДУ, 2019. С. 200-205.
55. Шаленко В.В. Відбір й оцінка тестів для проведення контролю за підготовленістю футбольного резерву *Педагогіка, психологія та медико-*

біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Зб. наук. праць під ред. Єрмакова С.С. Харків: ХХІІІ, 2004. №1. С. 306-312.

56. Шаленко В.В., Перевозник В.І. Організація і проведення занять та змагань з футболу в загальноосвітній школі та за місцем проживання. Харків: ХДАФК, 2003. 189 с.

57. Шаленко В.В., Перцухов А.А. Динаміка рухових здібностей футболістів 12-15 років. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Науковий журнал.* Харків: ХДАДМ, 2010. №12. С. 160-162.

58. Шаленко В.В., Перцухов А.А. Порівняльний аналіз показників фізичної підготовленості футболістів професійних команд різного рівня *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Науковий журнал.* Харків: ХДАДМ, 2010. №1. С. 139-141.

59. Шамардін В. Н., Виноградов В. Е., Дьяченко А. Ю. Фізична підготовка футболістів високої кваліфікації. Київ: Славутич -Дельфін; 2017, 170 с.

60. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання. Частина II. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2002. 248 с.

61. Шутєєв І.В.,Налушний В.В., Шаленко В.В., Шелудько П.І., Єфременко А.М. Результативність дистанційного навчання легкоатлетичному бігу здобувачів вищої освіти спортивної спеціалізації «футбол» з використанням мобільних технологій. *Спортивні ігри.* 2025. №4(38). С.76-86.

62. Шутєєв І.В.,Налушний В.В., Шаленко В.В., Шелудько П.І., Єфременко А.М. Самозвіти як складова навчання футболістів видам легкої атлетики в мобільному форматі. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.* Серія 15. 2025. (7(194)). С. 211-214.

63. Dupont G., Akakpo K., Berthoin S. The effect of in-season, high-intensity interval training in soccer players // *J Strength Cond Res.* 2004. № 18 (3). P. 9-584.

64. Little T., Williams A.G. Specificity of acceleration, maximum speed, and agility in professional soccer players // *J Strength Cond Res.* 2005. № 19 (1). P. 8-76.
65. Miljkovic Z., Jerkovic S., Simenc Z. Evaluation of a model of monitoring individual and performance during attack in competitive soccer game, *Kinesiology*, 2002, 1, 73-85.
66. Tumility D. Protocols for the Physiological assessment of male and female soccer players. In “Physiological Tests for Elite Athletes”, *Human Kinetics*, 2000, 17, 356-362.
67. Weston M., Castagna C., Helsen W., Impellizzeri F. Relationships among field-test measures and physical match performance in elite-standard soccer referees, *Journal of Sports Sciences* 2009 P. 1177–1184.C

ДОДАТКИ

Показники ігрової діяльності

Гравця команди « Аль-Наср » _____ К. Роналду №7 (кр. п/з)
у грі «Альмерія» Іспанія м. Альмерія – «Аль-Наср» Саудівська Аравія
Дата 10.08.25 Рахунок 3: 2 (46')

ТМ

ТТД		1-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-90	Всього
Прийом м'яча					12/0	5/0	5/0	22/0
Передача	вперед				1/0		2/0	3/0
	упоперек				3/1			3/1
	назад				7/0	2/0	3/0	12/0
Перехоплення								
Відбір								
Обведення					6/1	0/2	5/0	11/3
Гра головою							0/1	0/1
11-метровий штрафний удар								
Удари по воротах	ГОЛОВОЮ							
	НОГОЮ				0/1	0/1		0/2

Всього: 58 (51/7)

Кбр.: 12,1%

Кеф.: 87,9%

Какт.: 1,29%

Показники ігрової діяльності

Гравця команди « Аль-Наср » _____ К. Роналду №7 (кр. п/з)
 у грі «Аль-Наср» Саудівська Аравія м. Фару – «Ріу Аве» Португалія
 Дата _____ 07.08.25 _____ Рахунок _____ 4: 0 _____ (_____ 69') _____

ТМ

ТТД		1-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-90	Всього
Прийом м'яча		6/0	9/0	15/0	4/0	6/0		40/0
Передача	вперед	2/0	0/4	5/1	2/0	1/0		10/5
	упоперек	2/0	1/0	1/3	2/0	3/0		9/5
	назад	1/1	4/0	2/0	1/0	2/0		10/1
Перехоплення		1/0		1/0		1/0		3/0
Відбір		0/1						0/1
Обведення		6/1	3/0	6/2	2/0	3/1		20/4
Гра головою								
11-метровий штрафний удар								
Удари по воротах	ГОЛОВОЮ					0/1		0/1
	НОГОЮ	0/1	0/2	0/1		1/0		1/4

Всього: 114 (93/21)

Кбр.: 18,4%

Кеф.: 81,6%

Какт.: 1,65%

Показники ігрової діяльності

Гравця команди « Аль-Наср » _____ К. Роналду №7 (кр. п/з)

у грі «Аль-Наср» Саудівська Аравія м.Гонконг_ – «Аль-Ахлі» Саудівська Аравія

Дата _____ 23.08.25 _____ Рахунок _____ 2: 3 (2:2) (90')

_____ Суперкубок Саудівської Аравії (фінал) _____

ТТД		1-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-90	Всього
Прийом м'яча		6/0	4/0	7/0	2/0	4/0	8/1	31/1
Передача	вперед	2/0		3/1		3/0	0/1	8/2
	упоперек	3/1	2/0	4/0		1/0	1/1	11/2
	назад	1/0	3/0			1/0	2/0	7/0
Перехоплення								
Відбір						1/0	0/1	1/1
Обведення		1/1	2/1	2/3	2/1	4/1	6/3	17/10
Гра головою		0/1			1/1			1/2
11-метровий штрафний удар								
Удари по воротах	ГОЛОВОЮ							
	НОГОЮ							

Всього: 94 (76/18)

Кбр.: 19,1%

Кеф.: 80,9%

Какт.: 1,04%

Показники ігрової діяльності

Гравця команди « Аль-Наср » _____ К. Роналду №7 (кр. п/з)
 у грі «Аль-Наср» Саудівська Аравія м.Ер-Ріяд – «Аль-Ріяд» Саудівська Аравія
 Дата _____ 20.09.25 _____ Рахунок _____ 5:1 (90')

Чемпіонат Саудівської Аравії

ТТД		1-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-90	Всього
Прийом м'яча		2/0	2/0	6/0	3/0	4/0	7/0	24/0
Передача	вперед			3/1	1/0	2/1	1/1	7/3
	упоперек	2/0	1/0	4/2		1/0	2/4	10/6
	назад	1/0	3/0	2/0	1/0	2/0	3/0	12/0
Перехоплення				1/0				1/0
Відбір		0/1			0/1			0/2
Обведення		0/1	2/2	1/3	2/0	4/1	5/3	14/10
Гра головою		0/1						0/1
11-метровий штрафний удар								
Удари по воротах	ГОЛОВОЮ							
	НОГОЮ					0/1	1/0	1/1

Всього: 92 (69/23)

Кбр.: 25%

Кеф.: 75%

Какт.: 1,02%

Показники ігрової діяльності

Гравця команди «Португалія» _____ К. Роналду №7 (кр. п/з)

у грі «Португалія» м. Лісабон_ – «Ірландія»

Дата 11.10.25 Рахунок 1:0 (90')

Кваліфікація ЧС-2026

ТТД		1-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-90	Всього
Прийом м'яча		5/0	3/0	2/0	3/0	4/0	9/0	26/0
Передача	вперед	1/0		2/2	2/0	1/2	1/1	7/5
	упоперек	2/0	1/0	1/0	1/1	3/1	4/0	12/2
	назад	2/0	2/0	3/0	2/0		1/0	10/0
Перехоплення				1/0				1/0
Відбір			0/1		1/0	0/1		1/2
Обведення		3/1	2/1	0/2	3/2	4/1	5/2	17/9
Гра головою								
11-метровий штрафний удар								
Удари по воротах	ГОЛОВОЮ							
	НОГОЮ		1/0			0/1		1/1

Всього: 94 (75/19)

Кбр.: 20,2%

Кеф.: 79,8%

Какт.: 1,04%

Показники ігрової діяльності

Гравця команди « Арсенал » Б. Сака №7 (кр. п/з)
 у грі «Порт-Вейл» Англія – «Арсенал» Англія
 Дата 24.09.25 Рахунок 0 : 2 (63')

Кубок футбольної ліги Англії 1/16

ТТД		1-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-90	Всього
Прийом м'яча		6/0	7/1	10/0	5/0	1/0		29/1
Передача	вперед	1/0	2/0	3/0		1/0		7/0
	упоперек	1/0	2/0	0/1	2/1			5/2
	назад	4/0	2/0	3/0	2/1			11/1
Перехоплення		1/0			2/0			3/0
Відбір								
Обведення		2/0	0/1	1/3	0/2			3/6
Гра головою					0/1			0/1
11-метровий штрафний удар								
Удари по воротах	ГОЛОВОЮ							
	НОГОЮ		1/0	0/1				1/1

Всього: 71 (59/12)

Кбр.: 16,9%

Кеф.: 83,1%

Какт.: 1,15%

Показники ігрової діяльності

Гравця команди « Арсенал » Б. Сака №7 (кр. п/з)
 у грі «Арсенал» Англія – «Атлетіко» Іспанія
 Дата 21.10.25 Рахунок 4 : 0 (90')

Ліга Чемпіонів

ТТД		1-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-90	Всього
Прийом м'яча		2/0	9/0	2/0	4/0	7/0	2/0	26/0
Передача	вперед				0/1	2/0	1/0	3/1
	упоперек		6/1	0/1	1/0	3/0		10/2
	назад		2/0		2/0	1/0	2/0	7/0
Перехоплення		1/0		2/0		2/0	1/0	6/0
Відбір		0/1	1/0		1/0	0/1		2/2
Обведення		2/1	3/0	1/1	4/1	2/1	1/2	13/6
Гра головою								
11-метровий штрафний удар								
Удари по воротах	ГОЛОВОЮ							
	НОГОЮ	0/1	0/1					0/2

Всього: 80 (67/13)

Кбр.: 16,3%

Кеф.: 83,7%

Какт.: 0,89%

Показники ігрової діяльності

Гравця команди « Арсенал » Б. Сака №7 (кр. п/з)
 у грі «Арсенал» Англія – «Манчестер Сіті» Англія
 Дата 21.09.25 Рахунок 1 : 1 (45')

Чемпіонат Англії

ТТД		1-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-90	Всього
Прийом м'яча		6/0	1/0	6/0				13/0
Передача	вперед	3/0	1/0	2/0				6/0
	упоперек	2/0		1/0				3/0
	назад	3/0	1/0	4/0				8/0
Перехоплення								
Відбір			1/1	1/2				2/3
Обведення			1/0	0/2				1/2
Гра головою				1/0				1/0
11-метровий штрафний удар								
Удари по воротах	ГОЛОВОЮ							
	НОГОЮ							

Всього: 39 (34/5)

Кбр.: 12,8%

Кеф.: 87,2%

Какт.: 0,87%

Показники ігрової діяльності

Гравця команди « зб. України » О. Піхальонка №19 (кр. п/з)

у грі «зб.Нова Зеландія» – «зб.Україна»

Дата 11.06.25 Рахунок 1 : 2 (86')

ТМ

ТТД		1-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-90	Всього
Прийом м'яча		3/1	7/0	2/0	2/0	5/0	5/0	24/1
Передача	вперед	1/2	3/3	0/1	1/1	4/0	2/2	11/9
	упоперек	2/0	2/1	2/0		2/0	2/0	10/1
	назад	1/0		2/0	1/0	1/0	1/0	6/0
Перехоплення		2/0	2/1					4/1
Відбір		0/1				0/1	0/1	0/3
Обведення		1/1	2/2	1/0		1/2	1/1	6/6
Гра головою			0/1					0/1
11-метровий штрафний удар								
Удари по воротах	ГОЛОВОЮ							
	НОГОЮ							

Всього: 85 (62/23)

Кбр.: 27,1%

Кеф.: 72,9%

Какт.: 0,94%

Показники ігрової діяльності

Гравця команди « Динамо » м. Київ О.Піхальонка №8 (кр. п/з)
 у грі «Верес» м. Рівне – «Динамо» м. Київ
 Дата 02.08.25 Рахунок 0 : 1 (90')

Чемпіонат України

ТТД		1-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-90	Всього
Прийом м'яча		2/0	1/0	3/0	7/0	6/0	4/0	23/0
Передача	вперед	4/2	1/0	2/2	6/1	3/0	3/2	19/7
	упоперек		2/0	0/2	2/0	0/1	2/0	6/3
	назад		2/0	1/0	1/0	1/0	1/0	6/0
Перехоплення		2/1	1/0		1/0			4/1
Відбір			0/1	1/1	1/0	0/1		2/3
Обведення		0/1	0/1	1/0	1/1	2/2		4/5
Гра головою		1/0			1/0			2/0
11-метровий штрафний удар								
Удари по воротах	ГОЛОВОЮ							
	НОГОЮ			0/1	0/1			0/2

Всього: 87 (66/21)

Кбр.: 24,1%

Кеф.: 75,9%

Какт.: 0,97%

Показники ігрової діяльності

Гравця команди « Динамо » м. Київ О.Піхальонка №8 (кр. п/з)
 у грі «Динамо» Україна – «Макабі Тель-Авів» Ізраїль
 Дата 28.08.25 Рахунок 1 : 0 (84')
Ліга Європи кваліфік. раунд

ТТД		1-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-90	Всього
Прийом м'яча		5/0	9/0	6/0		4/0	7/0	31/0
Передача	вперед	3/0	2/1	0/1	0/1	2/0	2/0	9/3
	упоперек	1/0	4/3	4/0	1/0	2/0	4/0	16/3
	назад	3/0	3/0	1/0			4/0	11/0
Перехоплення		1/0	1/0	4/0	1/0			7/0
Відбір			0/1	1/0		0/1	2/0	3/2
Обведення		1/1	2/0	1/1		1/0	3/1	8/3
Гра головою		0/1	1/0		1/0	1/0	1/0	4/1
11-метровий штрафний удар								
Удари по воротах	ГОЛОВОЮ							
	НОГОЮ		2/0					2/0

Всього: 103 (91/12)

Кбр.: 11,7%

Кеф.: 88,3%

Какт.: 1,14%

Показники ігрової діяльності

Гравця команди « Динамо » м. Київ О.Піхальонка №8 (кр. п/з)
 у грі «Карпати» м. Львів – «Динамо» м. Київ
 Дата 27.09.25 Рахунок 3 : 3 (81')

Чемпіонат України

ТТД		1-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-90	Всього
Прийом м'яча		8/0	3/0	6/0	5/0	3/0	2/0	27/0
Передача	вперед	1/3	5/3	2/3	2/2	3/0	1/4	14/15
	упоперек	3/1	2/1	2/2	3/2	0/1	1/0	11/7
	назад	5/0	3/0	1/0	2/0	3/0		14/0
Перехоплення		1/0	1/0		2/1	1/0	2/0	7/1
Відбір		3/0	2/1	0/2	0/1	1/1	2/2	8/7
Обведення		1/3		2/0			0/1	3/4
Гра головою								
11-метровий штрафний удар								
Удари по воротах	ГОЛОВОЮ							
	НОГОЮ			1/0				1/0

Всього: 119 (85/34)

Кбр.: 28,6%

Кеф.: 71,4%

Какт.: 1,32%

Показники ігрової діяльності

Гравця команди « Динамо » м. Київ О.Піхальонка №8 (кр. п/з)
 у грі «Динамо» м. Київ – «Кривбас» м. Кривий Ріг
 Дата 26.10.25 Рахунок 4 : 0 (90')

Чемпіонат України

ТТД		1-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-90	Всього
Прийом м'яча		8/1	5/0	5/0	5/0	6/0	7/0	36/1
Передача	вперед	4/2	1/3	1/1	1/2	0/1	4/2	11/11
	упоперек	0/2	1/0	4/1	1/1	3/0	3/0	12/4
	назад				2/0	3/0	2/0	7/0
Перехоплення					2/0	1/0	2/0	5/0
Відбір		0/1	1/0			0/1		1/2
Обведення		1/1	1/0	1/0	1/0	1/1	2/1	7/3
Гра головою								
11-метровий штрафний удар								
Удари по воротах	ГОЛОВОЮ			0/1				0/1
	НОГОЮ			1/1				1/1

Всього: 103 (80/23)

—
Кбр.: 22,3%

Кеф.: 77,7%

Какт.: 1,14%

Показники ігрової діяльності

Гравця команди « Полісся » м. Житомир О. Назаренко № 7 (кр. п/з)

у грі «Динамо» м. Київ – «Полісся» м. Житомир

Дата 31.08.25 Рахунок 4 : 1 (73')

Чемпіонат України

ТТД		1-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-90	Всього
Прийом м'яча		6/1	6/0	2/0	6/0	1/0		21/1
Передача	вперед	1/1	2/2	1/2	1/1	1/1		6/7
	упоперек	2/0	2/0		4/0			8/0
	назад	3/0	1/0			1/0		5/0
Перехоплення				2/0	0/1			2/1
Відбір			1/2	0/1		0/1		1/4
Обведення		1/1	2/3	3/2	3/1			9/7
Гра головою		1/0			0/1	0/1		1/2
11-метровий штрафний удар								
Удари по воротах	ГОЛОВОЮ				0/1			0/1
	НОГОЮ							

Всього: 76 (53/23)

Кбр.: 30,3%

Кеф.: 69,7%

Какт.: 1,13%

Показники ігрової діяльності

Гравця команди «Полісся» м. Житомир О. Назаренко № 7(кр. п/з)

у грі «Рух» м. Львів – «Полісся» м. Житомир

Дата 24.09.25 Рахунок 3 : 0 (90')

Кубок України

ТТД		1-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-90	Всього
Прийом м'яча		5/0	5/0	4/0	4/0	6/0	4/0	28/0
Передача	вперед	1/1	1/2	4/0	0/1	2/2	0/1	8/7
	упоперек	2/1	4/0	2/0		2/1	3/0	13/2
	назад	1/0	2/0		1/0	2/0		6/0
Перехоплення		1/0		2/0	1/0			4/0
Відбір		0/1	1/1		0/1		2/2	3/5
Обведення		1/1	0/1	2/1	0/1	1/2		4/6
Гра головою		0/1			1/2			1/3
11-метровий штрафний удар								
Удари по воротах	ГОЛОВОЮ							
	НОГОЮ		0/1	1/0		0/1		1/2

Всього: 93 (68/25)

Кбр.: 26,9%

Кеф.: 73,1%

Какт.: 1,03%

Показники ігрової діяльності

Гравця команди « Полісся » м. Житомир О. Назаренко №7 (кр. п/з)

у грі «Кривбас» м. Кривий Ріг – «Полісся» м. Житомир

Дата 14.09.25 Рахунок 0 : 1 (57')

Чемпіонат України

ТТД		1-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-90	Всього
Прийом м'яча		2/0	2/0	3/0	7/0			14/0
Передача	вперед	2/0	0/2	1/1	3/1			6/4
	упоперек	1/0	4/2	1/0	2/1			8/3
	назад	1/0	2/0	1/0				4/0
Перехоплення		1/0	3/0	2/0	1/0			7/0
Відбір		2/1		0/1	1/2			3/4
Обведення		0/2	1/0	0/1	0/2			1/5
Гра головою		0/1	1/0	1/0				2/1
11-метровий штрафний удар								
Удари по воротах	ГОЛОВОЮ							
	НОГОЮ			1/0				1/0

Всього: 63 (46/17)

Кбр.: 27%

Кеф.: 73%

Какт.: 1,11%

Показники ігрової діяльності

Гравця команди «Полісся» м. Житомир О. Назаренко №7 (кр. п/з)

у грі «Ворскла» м. Полтава – «Полісся» м. Житомир

Дата 13.04.25 Рахунок 0 : 2 (76')

Чемпіонат України

ТТД		1-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-90	Всього
Прийом м'яча		13/0	5/0	4/0	6/0	1/0		29/0
Передача	вперед	6/1	4/0	2/1	2/0	1/0		15/2
	упоперек	3/2	1/0	3/0	2/0	1/0		10/2
	назад	2/1	2/0		3/0			7/1
Перехоплення		4/0	1/0	0/1	1/0	1/0		7/1
Відбір				0/1	0/1			0/2
Обведення		2/1	1/0	2/1	1/2			6/4
Гра головою				2/0				2/0
11-метровий штрафний удар								
Удари по воротах	ГОЛОВОЮ							
	НОГОЮ	0/2						0/2

Всього: 90 (76/14)

Кбр.: 15,6%

Кеф.: 84,4%

Какт.: 1,43%

Показники ігрової діяльності

Гравця команди « Полісся » м. Житомир О. Назаренко №7 (кр. п/з)

у грі «Полісся» м. Житомир – «Шахтар» м. Донецьк

Дата 18.10.05 Рахунок 0 : 0 (45')

Чемпіонат України

ТТД		1-15	16-30	31-45	46-60	61-75	76-90	Всього
Прийом м'яча		13/0	12/1	10/0				35/1
Передача	вперед	6/1	11/0	6/2				23/3
	упоперек	8/1	4/0	7/1				19/2
	назад	2/0	3/0					5/0
Перехоплення		1/0						1/0
Відбір		1/0	2/1	1/1				4/2
Обведення		1/1	0/2					1/3
Гра головою								
11-метровий штрафний удар								
Удари по воротах	ГОЛОВОЮ							
	НОГОЮ	0/1	0/1					0/2

Всього: 101 (88/13)

Кбр.: 12,9%

Кеф.: 87,1%

Какт.: 2,24%